

TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISMALLI

Tornion kaupunki

Törmä Anniina
Pelkonen Annika

Opinnäytetyö
Kaupan ja kulttuurin osaamisala
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi (AMK)

2016

Kaupan ja kulttuurin osaamisala
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi (AMK)

Tekijä	Anniina Törmä Annika Pelkonen	Vuosi	2016
Ohjaaja(t)	Mika Saloheimo		
Toimeksiantaja	Tornion Kaupunki		
Työn nimi	Tapahtuman järjestämismalli		
Sivu- ja liitesivumäärä	58 + 11		

Opinnäytetyömme aiheena oli kehittää Tornion kaupungille uusi tapahtuman järjestämismalli. Työmme tavoitteena oli pyrkiä vähentämään Tornion kaupungin työntekijöiden työmäärää kaupungin tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa hyödyntämällä alueen yritysten ja/tai yhdistysten työvoimaa. Työssämme keskityimme kahteen Tornion kesätapahtumaan; Peräpohjolan markkinoihin sekä Kalottjazz & Blues -festivaaleihin. Lisäksi teimme Peräpohjolan markkinoille karkean kirjallisen toimintasuunnitelman vuosikellon muodossa sekä esittelimme työkalun tarkemman suunnitelman muodostamista varten.

Toteutimme opinnäytetyömme kvalitatiivista tutkimusmenetelmää hyödyntäen. Tutkimusaineiston keräsimme haastattelemalla eri tapahtumien työryhmien jäseniä Rovaniemeltä, Oulusta sekä Kemistä. Tapahtumia valittaessa kiinnitimme huomiota niihin tapahtumiin, joissa sekä kaupungilla että yrityksillä/yhdistyksillä oli jonkinlainen rooli tapahtuman järjestämisessä. Tutkimuksen avulla pyrimme saamaan tietoa siitä, miten Tornion kaupunki voisi jakaa järjestämisvastuuta eri tahoille ja miten toimintaprosessin aikataulutus tulisi toteuttaa. Työmme teoreettisessa osuudessa paneuduimme empiriaa vastaavaan teoretietoon, jota etsimme alan kirjallisuudesta sekä internet-lähteistä.

Jokaisella tapahtumalla on erilaiset käytänteet, joihin vaikuttavat esimerkiksi tapahtuman luonne, laajuus sekä työryhmän koko. Päädyimme työssämme kehittämään kaksi täysin erilaista järjestämismallia, joissa hyödynsimme tutkimuksemme tuloksia. Tutkimuksessa nousi esille ulkoistamisen merkitys niissä tehtävissä, joihin ei tapahtuman työryhmästä löytynyt riittävää ammattitaitoa tai resursseja. Kaupungin rooli tapahtumissa oli toimia lähinnä taloudellisena tukena, mutta rahallisen tukemisen ja muun avun määrä olivat yhteyksissä tapahtuman tavoitteisiin niin, että kaupunkia hyödyntävät tavoitteet vaikuttivat positiivisesti avun määrään. Ulkopuoliset tahot osallistutettiin tapahtumaan heitä parhaiten motivoivalla keinolla. Tärkein vastine yhteistyökumppaneiden tarjoamista hyödykkeistä oli näkyvyys tapahtuma-alueella sekä tapahtuman markkinoinnissa. Vuosikellon merkitys nousi esiin etenkin työryhmän avainhenkilöiden ollessa vaihtuvia.

Avainsanat Tornion kaupunki, Peräpohjolan markkinat, Kalottjazz & Blues Festival, järjestämismalli, vuosikello

School of Business and Culture
Business Administration
Bachelor of Business Administration

Author	Anniina Törmä Annika Pelkonen	Year	2016
Supervisor	Mika Saloheimo		
Commissioned by	The City of Tornio		
Subject of thesis	Event organizing model		
Number of pages	58 + 11		

The subject of our thesis was to develop a new event organizing model for the City of Tornio. The purpose of the model was to utilize the workforce of companies and/or associations in the area so that it would reduce the workload of Tornio city's employees, who are nowadays in charge of planning and implementing the city's events. In developing the model we concentrated on two particular summer events; Peräpohjolan markkinat and Kalottjazz & Blues Festivals. In addition we formed a rough operating plan in a shape of a year clock and introduced a working tool for more accurate formation of the plan.

The study was carried out with qualitative research method. The research material was collected by interviewing people from Rovaniemi, Oulu and Kemi. These persons were part of event working groups in these cities. In the selection of the events, we paid attention to those events where cities and companies/associations had some kind of a role in organizing the event. With the study we wanted to obtain information on how the city of Tornio could share the responsibility of event organizing with different parties and how scheduling should be carried out. The theoretical part of our thesis deals with the same subjects which are dealt with in the empirical section of our study. The information was gathered from event planning literature and the internet.

Each event has different practices, which are affected by, for example, the nature of the event, the extent of the event and the size of the working group. We ended up in developing two completely different kinds of models by utilizing the results of our research. The study pointed out the meaning of outsourcing in case there was no sufficient skills or resources found in the working group. The role of the cities was mainly to operate as a provider of financial support. The amount of financial support and other assistance however was in accordance with the objectives of the event so that those objectives which gave advantage to the city affected the amount of support in a positive way. External parties were lured in to the event by motivating them in the most suitable way. In exchange of the goods the cooperation partners received visibility in the event area as well as in the event marketing. The year clock was deemed important especially when the key persons were changing.

Key words The City of Tornio, Peräpohjolan markkinat, Kalottjazz & Blues Festival, event organizing model, year clock

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	7
1.1	Toimeksiannon aihe ja tausta.....	7
1.2	Toimeksiantajan esittely.....	7
1.3	Tutkimuksen tavoitteet ja rajaukset.....	8
1.4	Tutkimusmenetelmät, tiedon keruu ja analysointi.....	9
1.5	Tutkimuksen eteneminen.....	10
2	TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN.....	11
2.1	Onnistunut tapahtuma.....	11
2.1.1	Tavoite, kohderyhmä ja lähtökohdat.....	11
2.1.2	Tapahtumaprosessi, sisältö ja vastuuhenkilöt.....	13
2.2	Tapahtuman järjestämisen eri vaiheet.....	13
2.2.1	Suunnitteluvaihe.....	14
2.2.2	Toteutusvaihe.....	15
2.2.3	Jälkimarkkinointivaihe.....	15
2.3	Tapahtumalajit toteuttamistavan mukaan.....	16
2.3.1	Itse rakennettu tapahtuma.....	16
2.3.2	Ulkoistettu tapahtuma.....	17
2.3.3	Ketjutettu tapahtuma.....	18
2.4	Tapahtuman järjestäjä.....	18
2.5	Työryhmä ja vastualueet.....	19
2.6	Yhteistyökumppanit ja talkoolaiset.....	20
2.7	Tapahtuman vuosikello.....	20
3	TORNION KAUPUNGIN TAPAHTUMAT.....	22
3.1	Peräpohjolan markkinat.....	22
3.2	Kalottjazz & Blues Festival.....	24
4	LÄHIALUEIDEN TAPAHTUMAVASTAAVIEN HAASTATTELUT.....	27
4.1	Haastateltavien valinta.....	27
4.2	Rovaniemen Wanhat Markkinat.....	27
4.3	Oulun Elojazz.....	29
4.4	Kemin Easy Living -viikko.....	31
5	TUTKIMUSTULOKSET.....	33

5.1	Tutkimuksen lähtökohdat.....	33
5.2	Analysointivaihe.....	33
5.3	Tutkimustulosten esittely.....	36
5.3.1	Järjestämismalli.....	36
5.3.2	Toimintaprosessin aikataulus.....	40
5.4	Yhteenveto.....	42
6	VAIHTOEHTOISET JÄRJESTÄMISMALLIT TORNION KAUPUNGILLE	44
6.1	Kalottjazz & Blues Festival.....	44
6.2	Peräpohjolan markkinat	47
7	PERÄPOHJOLAN MARKKINOIDEN VUOSIKELLO	50
8	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	53
	LÄHTEET.....	56
	LIITTEET	59

ALKUSANAT

Haluamme kiittää Tornion kaupunkia mielenkiintoisesta ja haastavasta aiheesta. Toivomme työmme tuloksista olevan hyötyä Peräpohjolan markkinoiden ja Kallottjazz & Blues-festivaalien toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Tavoitteenamme oli tuoda uutta näkökulmaa tapahtumien järjestämiseen ja ottaa halutut muutokset huomioon tuotoksessamme.

E erityisen suuri kiitos haastateltavillemme Ilkka Halmkronalle, Liisa Kivimäelle, Helena Junekselle, Vele Varjolle, Anu Lähteenmäelle, Kati Klaavuniemelle, Tuomas Laajoelle, Jani Rojolalle ja Kari Kuivamäelle.

1 JOHDANTO

1.1 Toimeksiannon aihe ja tausta

Tapahtuman suunnittelu ja toteuttaminen vaatii periksiantamattomuutta ja paineensietokykyä, sillä tapahtuman järjestäjät ovat vastuussa kokonaisuuden toimimisesta, ja heidän on varmistettava pieninkin yksityiskohta (Vallo & Häyrinen 2014, 94–95). Tapahtumaa, jonka yleisö näkee, on edeltänyt suuri määrä työtä, jota ilman tapahtuma ei onnistu (Iiskola-Kesonen 2004, 11).

Opinnäytetyömme aiheena on tapahtuman järjestämismallin kehittäminen. Toimeksiantajana toimii Tornion kaupunki, ja järjestämismalli suunnitellaan Tornion tapahtumia varten. Saimme aiheen Tornion kaupungin sivistystoimenjohtajan Ilkka Halmkronan kautta. Tornion kaupungissa järjestetään vuosittain erilaisia tapahtumia, joiden toteuttamisen päävastuu on kaupungilla. Halmkronan mukaan tapahtumien järjestäminen vaatii kaupungilta pääoman lisäksi usean ihmisen pitkäaikaista työpanosta. Halmkrona ehdotti opinnäytetyömme aiheeksi kehittää nykyiselle mallille vaihtoehtoinen järjestämismalli, joka hyödyntäisi alueen yritysten tai yhdistysten työvoimaa ja näin ollen keventäisi kaupungin työntekijöiden työtaakkaa.

Halmkrona halusi opinnäytetyössä otettavan esille kaksi Tornion kesätapahtumaa; Peräpohjolan markkinat ja Kalottjazz & Blues -festivaalit, jotka tulisivat olemaan järjestämismallin kehittämisen kohteena. Tapahtumat olivat meille ennestään tuntemattomia, mutta otimme toimeksiannon vastaan, sillä aihe on mielenkiintoinen ja työstämme voisi olla hyötyä Tornion kaupungille. Lisäksi aihe sopii hyvin koulutusalaamme, sillä olemme opintojemme aikana tutustuneet tapahtuman järjestämiseen niin teoriassa kuin käytännössä.

1.2 Toimeksiantajan esittely

Tornion kaupunki on perustettu vuonna 1621, ja se sijaitsee Tornionjoen ja Perämeren yhtymäkohdassa, Perämerenkaaren keskellä (Tornion kaupunki 2011a). Lähimpiin suuriin kaupunkeihin, Ouluun ja Rovaniemelle, matkaa tulee noin 130 kilometriä (Tornion kaupunki 2011b). Otollisen sijaintinsa vuoksi Tornio

on menestynyt kaupp- ja markkinapaikkana. Tornio on myös Suomen vilkkain kansainvälinen rajanylityspaikka. Tällä hetkellä Tornio ja Ruotsin Haaparanta muodostavat 32 500 asukkaan kansainvälisen kaksoiskaupungin Suomen ja Ruotsin rajalla. (Tornion kaupunki 2011a.) Maaliskuun 2016 tietojen mukaan Tornion kaupungin asukasluku on 22 196 (Väestörekisterikeskus 2016).

Tällä hetkellä Tornion kaupunki työllistää noin 1300 eri alan osaajaa ja mahdollistaa sekä mielenkiintoisen että kansainvälisen työympäristön kehittymiskykyisille osaajille. Tornio tarjoaa turvalliset puitteet viihtyisälle asumiselle hyvien palvelumahdollisuuksien keskellä. (Tornion kaupunki 2011c.)

1.3 Tutkimuksen tavoitteet ja rajaukset

Tavoitteenamme on suunnitella Peräpohjolan markkinat- ja Kalottjazz & Blues Festival -tapahtumille järjestämismalli, joka hyödyntäisi alueen yritysten ja/tai yhdistysten työvoimaa. Lisäksi Halmkrona (2016) mainitsi haastattelussa, että kirjallinen suunnitelma Peräpohjolan markkinoille olisi hyvä olla olemassa. Koska kirjallinen suunnitelma selkeyttäisi, mitä järjestämistoimia kaupunki voisi halutesaan siirtää alueen yrityksille tai yhdistyksille, toteutamme opinnäytetyössämme suuntaa antavan kirjallisen suunnitelman vuosikellon muodossa. Syvämmäin keskitymme kuitenkin järjestämismallin tekoon. Teemme oman ehdotuksemme vaihtoehtoisesta mallista tutkimustulostemme perusteella.

Rajaamme opinnäytetyömme tarkastelemaan tapahtuman järjestämistä olemassa olevan kirjallisuuden ja empirian pohjalta sekä järjestämisvastuun jakautumista erilaisista tapahtumista vastuussa olevien henkilöiden haastatteluiden perusteella. Keskeisiä tutkimuskysymyksiä ovat:

1. Mitä eri vastuualueita tapahtuman järjestäminen pitää sisällään?
2. Miten tapahtuman järjestämisen vastuuta voisi jakaa kaupungilta alueen yrityksille ja/tai yhdistyksille?
3. Millä aikataululla järjestämistoimet tulisi toteuttaa?

1.4 Tutkimusmenetelmät, tiedon keruu ja analysointi

Tutkimusmenetelmänä voi käyttää joko kvalitatiivista eli laadullista tai kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää, tai molempia. Laadullisessa tutkimuksessa perehdytään yksittäiseen tapaukseen kun taas määrällisessä tapausten joukkoon. Laadullinen tutkimusmenetelmä tähtää ilmiön kuvaamiseen, ymmärtämiseen ja mielekkään tulkinnan antamiseen. Sen avulla pyritään löytämään tuloksia ilman tilastollisia menetelmiä tai muita määrällisiä keinoja hyödyntämättä. Laadullinen tutkimus tutkii siis pääasiassa monimutkaisia prosesseja ja ilmiöitä, joihin on lähes mahdotonta paneutua määrällisen tutkimuksen tilastollisin keinoin. (Kananen 2008, 24–25.) Toteutamme opinnäytetyömme kvalitatiivista tutkimusmenetelmää hyödyntäen, sillä pyrimme tapahtumien järjestämismallien syvälliseen ymmärtämiseen. Kvalitatiivinen tutkimus mahdollistaa tarkan analyysin eri tapahtumien organisoinnista.

Tiedonkeruun aineistona käytämme tapahtuman järjestämiseen liittyvää kirjallisuutta sekä Tornion ja lähipaikkakuntien tapahtumatyöryhmien jäsenien/tapahtumavastaavien haastatteluita. Ulkopaikkakuntien haastateltavat valitaan huolella tapahtumien luonteen perusteella. Haastattelut toteutetaan teemahaastatteluina, sillä ne kohdennetaan keskeisiin teemoihin, joiden mukaan haastattelut etenevät. Teemahaastattelu on puolistrukturoitu menetelmä, koska teema-alueet ovat kaikille haastateltaville samat, mutta haastattelija voi vaihdella kysymysten järjestystä ja haastateltavat voivat vastata omin sanoin, eli vastauksia ei ole sidottu vastausvaihtoehtoihin. (Hirsjärvi & Hurme 2009, 47–48.) Jokaiseen haastatteluun varataan riittävästi aikaa ja kaikki haastattelut nauhoitetaan myöhempää aukikirjoitusta ja analysointia varten. Pyrimme löytämään haastateltaviksi henkilöitä, jotka ovat osana järjestämässä vastaavanlaisia tapahtumia kuin Tornion Peräpohjolan markkinat ja Kalottjazz & Blues -festivaalit. Haastatteluiden tavoitteena on saada tietoa sekä Tornion että ulkopaikkakuntien nykyisestä tapahtuman järjestämismallista, aikataulutuksesta sekä vastuualueiden jakaantumisesta.

Toteutamme opinnäytetyömme tapaustutkimuksena (ks. Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 134–135), sillä pyrimme paneutumaan syvällisesti Tornion kaupun-

gin tapahtumanjärjestämisprosessiin keräämällä tietoa haastatteluin sekä dokumentteja tutkimalla. Etsimme uusia näkökulmia, jotka olisivat hyödyksi vaihtoehdoisen järjestämismallin kehittämisessä.

Tutkimuksen aineiston käsittely- ja tulkintamenetelmä riippuu tutkijan asettamista tutkimuskysymyksistä sekä tutkijan tekemistä valinnoista tutkimuksen alkuvaiheessa (Hirsjärvi ym. 2009, 221). Käytämme opinnäytetyömme laadullisena analysointimenetelmänä sisällönanalyysiä, joka on perusanalyysimenetelmä. Sen avulla pyritään saamaan yleinen ja tiivistetty kuvaus tutkittavasta ilmiöstä. Sisällönanalyysiä voidaan hyödyntää kaikissa laadullisissa tutkimuksissa ja se mahdollistaa systemaattisen ja objektiivisen analysoinnin. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 93, 105.) Toteutamme sisällönanalyysin aineistolähtöisesti, sillä tapahtumat, joiden ympärille haastattelut rakentuvat, on järjestetty eri kaupunkien omien käytänteiden mukaisesti. Näin ollen meidän täytyy etsiä samankaltaisuuksia eri kaupunkien tapahtumien järjestämismalleista, saadaksemme yhtenevän kuvan mallin kehittämisen tueksi. Aineistolähtöinen sisällönanalyysi mahdollistaa löytämään vastauksen tutkimusongelmaan tutkimustulosten käsitteitä yhdistelemällä (Tuomi & Sarajärvi 2002, 115).

1.5 Tutkimuksen eteneminen

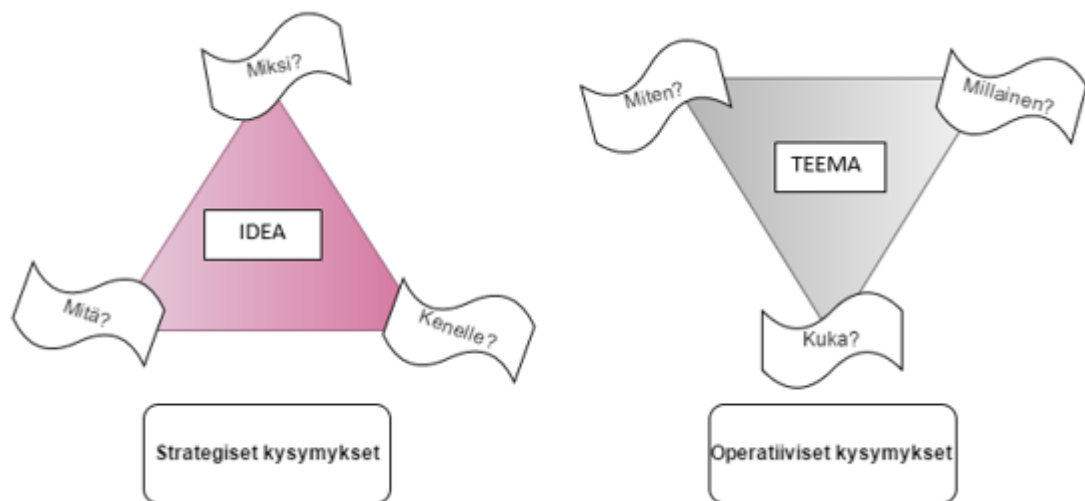
Aloitimme tutkimuksen empiirisellä eli käytännön osiolla. Haastattelimme Tornion ja lähipaikkakuntien tapahtumatyöryhmien jäseniä/tapahtumavastaavia. Samanaikaisesti analysoimme jo tehtyjä haastatteluita ja täydensimme niiden perusteella seuraavien haastatteluiden kysymysrunkoa. Tutustuimme myös aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen, johon syvennyimme vielä tarkemmin haastatteluiden jälkeen. Empiirisen aineiston analyysin ja yhtenäisten tulosten löytämisen jälkeen perehdyimme mallin suunnitteluun ja tekoon kirjallisuuden ja empiirisen osion tutkimustulosten avulla.

Kehitimme tuotoksemme koskemaan Tornion kaupungin tapahtumia. Kvalitatiivinen tutkimus ei pyri tulosten tilastolliseen yleistämiseen (Tuomi & Sarajärvi 2002, 87), mutta mallista voi kuitenkin olla hyötyä muille samantapaisia ja -kokoisia tapahtumia järjestäville kaupungeille/kunnille.

2 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

2.1 Onnistunut tapahtuma

Ennen tapahtuman suunnittelun aloittamista on kyettävä vastaamaan strategisiin ja operatiivisiin kysymyksiin (Kuvio 1). Strategisten kysymysten avulla selvitetään tapahtuman tavoite, kohderyhmä sekä lähtökohdat. Operatiivisten kysymysten avulla taas selvitetään tapahtumaprosessi, sisältö ja vastuuhenkilöt. Näistä kuudesta osa-alueesta muodostuu tapahtuman toimiva kokonaisuus. (Vallo & Häyri- nen 2014, 103, 106, 108.)

Kuvio 1. Tapahtuman strategiset ja operatiiviset kysymykset (Vallo & Häyri- nen 2014, 103, 106.)

2.1.1 Tavoite, kohderyhmä ja lähtökohdat

Organisaation on tärkeä miettiä tapahtuman tavoite tarkkaan, jotta välttyttäisiin epämääräisiltä tilaisuuksilta, joiden arviointi on loppujen lopuksi mahdotonta konkreettisten tavoitteiden puuttumisen vuoksi. Tapahtuman järjestämisen tavoite ei ole se, että niitä on ollut tapana järjestää tai se, että kun muutkin järjestävät niitä. (Vallo & Häyri- nen 2014, 113.) Tavoitteet liittyvät tapahtuman tarkoi- tukseen, tapahtumapaikkaan ja/tai ihmisiin (Raj, Walters & Rashid 2013, 5–6).

Ne voivat olla siis esimerkiksi taloudellisia, imagollisia tai kilpailullisia. Tapahtumalla voidaan myös pyrkiä elävöittämään paikkakuntaa (Iiskola-Kesonen 2004, 9) ja houkuttelemaan vierailijoita muilta alueilta (Raj, Walters & Rashid 2013, 8).

Tapahtumia järjestetään jatkuvasti erilaisille kohderyhmille. Kohderyhmän voivat muodostaa suuri yleisö, rajattu kutsuvierasjoukko tai avoin kutsuvierasjoukko. (Vallo & Häyrinen 2014, 121.) Tapahtuman järjestäjän on tunnettava kohderyhmä oikeanlaisen tapahtuman järjestämiseksi. Mikäli tapahtuma ei vetoa kohderyhmään, on seurauksena jossain määrin huonosti onnistunut tapahtuma. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2009, 9.)

Tapahtuman lähtökohdat käsittelevät kysymyksiä mitä, missä ja milloin. On mietittävä, halutaanko hyödyntää valmiita tapahtumia vai onko tarpeen järjestää tapahtuma itse. Pääsääntöisesti tapahtumat voidaan luokitella kolmeen eri ryhmään: asiatapahtumiin, viihdetapahtumiin ja niiden yhdistelmiin. (Vallo & Häyrinen 2014, 104.) Mikäli tapahtuma halutaan järjestää itse, on päätettävä tapahtuman luonne ennen tapahtuman suunnittelun aloitusta. Usein vain viihdetapahtumat mielletään sellaisiksi, että niiden järjestämisen eteen kannattaa nähdä vaihua, vaikka asiatapahtumistakin on mahdollista tehdä elämys osallistujille. (Vallo & Häyrinen 2014, 61–62.) Se, millaista tapahtumaa ollaan järjestämässä, määräytyy hyvin pitkälle kohderyhmän, kohderyhmän koon sekä tapahtuman tavoitteiden mukaan (Vallo & Häyrinen 2014, 124).

Tapahtumapaikkaa määriteltäessä on otettava huomioon tilaisuuden luonne ja osallistujat. Tilan on oltava riittävä vierailijoiden määrään nähden sekä tilaisuuden luonteelle sopiva. Esimerkiksi korkea-arvoisia puhujia sisältävä asiatapahtuma voi vaatia hienot tilat, kun taas viihdetapahtuma voi kärsiä liiasta prameudesta. Ulkotilaisuuksia varten tulisi olla varasuunnitelma, mikäli huonot sääolot yllättävät. (Vallo & Häyrinen 2014, 142–143.)

Tapahtuman ajankohdan valitseminen on tapahtuman onnistumisen kannalta hyvin tärkeää. Ajankohta tulisi valita niin, ettei tapahtuma kilpaile samasta yleisöstä samaan aikaan tai lähiaikoina järjestettävän tapahtuman kanssa. (Kauhanen, Juurakko & Kauhanen 2002, 99.)

2.1.2 Tapahtumaprosessi, sisältö ja vastuuhenkilöt

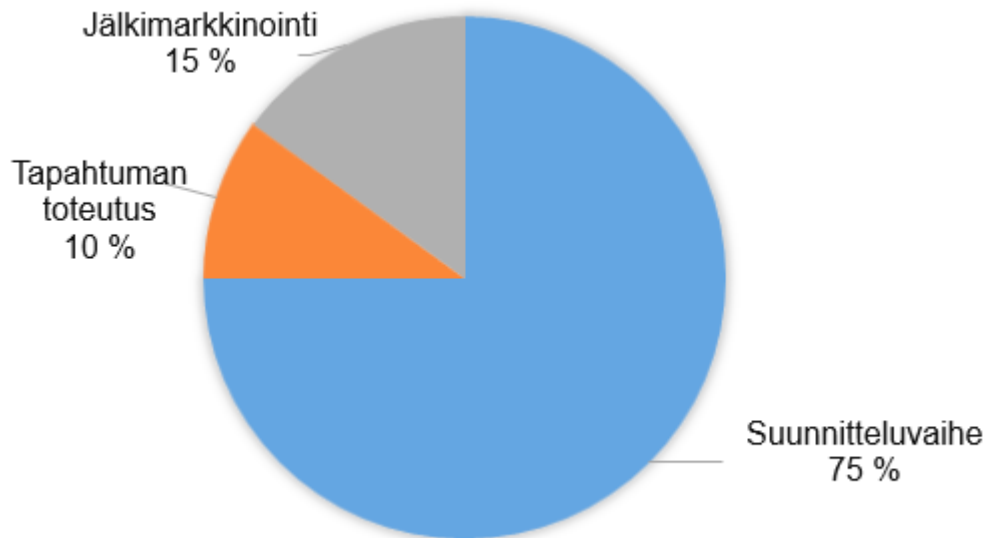
Tapahtumaprosessi on kolmivaiheinen, joka koostuu suunnitteluvaiheesta, toteutusvaiheesta sekä jälkimarkkinointivaiheesta. Kun tapahtuman järjestäminen aloitetaan, on aluksi mietittävä tarkoin, miten tapahtuma toteutetaan, jotta sen toivottu tavoite saavutetaan. On myös huomioitava, miten tapahtuma saadaan järjestettyä niin, että sen teema ja idea näkyisivät koko tapahtuman ajan. Tapahtumaprosessin alkuvaiheessa pohditaan myös mahdollista ulkoistamista, eli järjestetäänkö koko tapahtuma itse vai ostetaanko palvelut ulkopuoliselta organisaatiolta. (Vallo & Häyrinen 2014, 106–107.)

Tapahtuman sisältö ja ohjelma määräytyvät tapahtuman tavoitteen, kohderyhmän sekä järjestävän organisaation haluttujen viestien mukaan. Etenkin sisällön suunnittelussa kohderyhmän huomioiminen on ensiarvoisen tärkeää. Tapahtuman järjestäjän on tunnettava sekä osallistujat että esiintyjät riittävän hyvin, jotta hän voi laatia ohjelman sisällön juuri halutun kohderyhmän mukaisesti. Tapahtuman sisältöä ja ohjelmaa laadittaessa tarkastellaan myös, tarvitaanko tapahtumaan esimerkiksi musiikkia, puhujia tai esiintyjä. Lisäksi on myös huomioitava tapahtumalle mahdollinen juontaja tai seremoniamestari. (Vallo & Häyrinen 2014, 107.)

Tapahtuman järjestäjällä ja organisoijalla on aina suuri vastuu. Tapahtuman työryhmän jäsenet kootaan yleensä siten, että sen kokoonpano tiedoiltaan ja taidoiltaan luo parhaat mahdolliset edellytykset tapahtuman onnistumiselle. Tapahtuman työryhmä on päättävä elin, jonka toimintaa ohjaavat muun muassa tapahtuman tavoite, aikataulu ja budjetti. (Kauhanen ym. 2002, 32.)

2.2 Tapahtuman järjestämisen eri vaiheet

Tapahtumaprosessiin kuuluu suunnittelu-, toteutus- ja jälkimarkkinointivaihe (Kuvio 2). Onnistuneen tapahtuman järjestäminen vaatii aikaa. Tapahtuman ideasta riippuen, suunnitteluvaiheesta jälkimarkkinointiin on varattava vähintään pari kuukautta. Tällöinkin kaiken tulisi sujua ongelmitta. Tätä lyhemmällä aikataululla tapahtuman toteutuksesta ja laadusta on tingittävä. (Vallo & Häyrinen 2014, 161.)

Kuvio 2. Tapahtumaprosessin ajankäyttö (Vallo & Häyrinen 2014, 178)

2.2.1 Suunnitteluvaihe

Tapahtuman järjestämisen pisin ja aikaa vievin vaihe on suunnitteluvaihe. Vanha sananlasku ”hyvin suunniteltu on puoliksi tehty” pitää paikkaansa myös tapahtuman järjestämisessä, joten suunnittelu on aloitettava hyvissä ajoin, usein monia kuukausia ennen varsinaista tapahtumaa. Tapahtuman onnistumisen kannalta suunnitteluun on hyvä ottaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa mukaan kaikki henkilöt, joiden panos on tarpeen tapahtuman toteutuksessa. Näin saadaan uusia näkökulmia ja kaikki tapahtuman järjestäjät saadaan sitoutettua paremmin tapahtuman tavoitteisiin. (Vallo & Häyrinen 2014, 162.)

Huolellinen suunnittelu auttaa arvioimaan tavoitteiden realistisuutta ja sitä, ovatko ne selkeästi määriteltäviä. Jotta tavoitteet kyettäisiin välittämään helposti jokaiselle tapahtumaorganisaatioon kuuluvalla, tulisi niiden olla riittävän yksinkertaisessa ja ymmärrettävässä muodossa. Suunnittelun avulla pyritään löytämään keinot tavoitteiden saavuttamiseksi ja onnistuneen tapahtuman luomiseksi. (Iiskola-Kejonen 2004, 9.)

Suunnitteluvaihe pitää sisällään projektin käynnistyksen, resursoinnin, ideoinnin, vaihtoehtojen tarkistuksen, päätösten teon ja varmistamisen sekä käytännön organisoinnin (Vallo & Häyrinen 2014, 161). Tässä vaiheessa siis lähestytään tapahtuman konkreettisia tekoja ja toteuttamista mieltien esimerkiksi tapahtuman sisältöä, tapahtuma-aluetta ja puitteita, kohderyhmän tavoittamista, budjettia, työnjakoa sekä sitä, kuinka tapahtuma arvioidaan (Kansallinen sivistysliitto 2016).

2.2.2 Toteutusvaihe

Toteutusvaiheessa kiteytyy monen kuukauden tai jopa vuosien suunnittelutyö. Jotta toteutus onnistuisi, on jokaisen työntekijän ymmärrettävä ja hoidettava oma roolinsa sekä osuutensa tapahtumakokonaisuudessa. Toteutus vaatii saumatonta yhteistyötä eri tahojen välillä. Tämä ulkopuolisille näkyvä vaihe pitää sisällään rakennusvaiheen, itse tapahtuman sekä purkuvaiheen. (Vallo & Häyrinen 2014, 168.) Toteutusvaihe vie kuitenkin loppujen lopuksi vähiten järjestäjän aikaa (Vallo & Häyrinen 2014, 161).

Toteutuksen rakennusvaiheeseen kuuluu kulissien pystytys ja rekvisiitan asettaminen tapahtumaa varten. Itse tapahtuman alkaessa on kaiken oltava valmiina, sillä tässä vaiheessa ei enää korjausliikkeitä kyetä juuri tekemään. Tämä kaikkien odottama vaihe on hetkessä ohi ja pian onkin purkuvaiheen aika. (Vallo & Häyrinen 2014, 168–169.)

2.2.3 Jälkimarkkinointivaihe

Tapahtuman jälkeinen jälkimarkkinointivaihe on tärkeä, vaikka itse tapahtuma onkin jo ohitse. Jälkimarkkinointivaiheeseen kuuluu kiitosten huolehtiminen asianosaisille, materiaalin toimitus, palautteen kerääminen ja työstäminen, yhteydenottoopyyntöjen hoitaminen ja lupausten lunastamisen aloittaminen sekä yhteenvedon tekeminen. (Vallo & Häyrinen 2014, 161.)

Jälkimarkkinointiin liittyvien tehtävien asianmukainen hoitaminen auttaa kehittämään parannuksia vaativia asioita seuraavaa tapahtumaa varten sekä säilyttämään hyvät kontaktit yhteistyökumppaneiden kanssa (Iiskola-Kesonen 2004, 12). Työryhmän on hyvä järjestää vielä loppupalaveri, jossa käydään läpi ja kirjataan ylös sekä onnistuneet asiat että mahdolliset kehittämiskohdat. Kaikki materiaalit ja ohjeet tulisi koota yhteen ja säilyttää seuraavaa tapahtumaa varten, jotta tulevaisuudessa välttyttäisiin saman työn toistamiselta. Tämä on tärkeää, sillä työryhmän jäsenet voivat vaihtua. (Ratsastusseura Win win ry 2014, 9.)

2.3 Tapahtumalajit toteuttamistavan mukaan

Organisaatio voi hyödyntää tapahtumamarkkinointia osana markkinointiviestintää. Organisaatio voi joko suunnitella ja toteuttaa oman tapahtuman tai vaihtoehtoisesti ottaa osaa valmiiseen tapahtumaan. Oman tapahtuman voi toteuttaa joko organisaation omalla työvoimalla, ostamalla se ulkopuoliselta tarjoajalta tai koostamalla se eri toimitsijoilta muodostaen näin niin sanotun ketjutapahtuman. Kohderyhmä, aikataulu, budjetti, tarjolla olevat tapahtumavaihtoehdot sekä oman organisaation osaaminen ja työtilanne määräävät yleensä, mihin kulloisessakin tapauksessa päädytään. (Vallo & Häyrinen 2014, 61–63.)

Mikäli organisaatio päättää toteuttaa oman tapahtuman, voidaan myös päättää, että osa tapahtuman järjestämisen osa-alueista tehdään itse ja loput tilataan ali-hankkijoilta. Esimerkiksi äänentoistolaitteet voidaan ostaa tietyltä organisaatiolta ja ruokapalvelut toiselta, mutta muuten järjestämistoimet hoidetaan organisaation sisäisen työvoiman turvin. Hankintojen aikataulutus ja ohjaus ovat tärkeitä koko tapahtumaprojektin onnistumisen kannalta. Kaikki tapahtumassa tarvittavat välineet ja laitteet täytyvät olla saatavilla oikeaan aikaan. Hankintoja suunniteltaessa tulee varata riittävästi aikaa tarjouskierrokselle tai -kierroksille edullisimman ja luotettavan tavarantoimittajan löytämiseksi. (Kauhanen ym. 2002, 110.)

2.3.1 Itse rakennettu tapahtuma

Organisaation itse suunnittelema ja rakentama tapahtuma vaatii suunnattomat määrät sitoutumista sekä työpanosta. Tällöin kaikki tapahtuman järjestämiseen

liittyvä tekeminen, etsiminen ja varmistaminen on käytännössä organisaation vastuulla. Itse rakennetussa tapahtumassa organisaatiolla on kuitenkin täysi valta päättää tilaisuuden luonteesta. (Vallo & Häyrinen 2014, 64.)

Organisaatiot päätyvät usein omien resurssien käyttöön kustannussyistä, esimerkiksi vältelläkseen erillisiä suunnittelukustannuksia. On kuitenkin osattava ottaa huomioon, että tapahtuman järjestäjien on oltava ammattitaitoisia, jotta tapahtuma saataisiin mahdollisimman tehokkaasti ja mahdollisimman nopealla aikataululla onnistuneeksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi. Muutoin käytetty työaika voi olla moninkertainen ulkopuoliseen järjestäjään verrattuna. Täytyy myös muistaa, että tapahtuman suunnitteluun ja toteuttamiseen käytetty aika on aina pois henkilökunnan omasta varsinaisesta työajasta. (Vallo & Häyrinen 2014, 64.)

2.3.2 Ulkoistettu tapahtuma

Osa tapahtuman järjestelyistä vaatii aina erityisosaamista. Mikäli organisaatiosta tai esimerkiksi talkoolaisista ei löydy vaadittavaa ammattitaitoa, on ulkoistaminen tällöin aina suositeltavaa. Uuden asian oppimiseen käytettävän ajan voi käyttää järkevämmiin jonkin toisen tehtävän tekoon, johon oma ammattitaito on riittävä. Esimerkiksi markkinointi sekä kuljetus- tai äänentoistopalvelut ovat osa-alueita, jotka yritykset mielellään ulkoistavat. (Iiskola-Kesonen 2004, 46.)

Tapahtuman voi ulkoistaa myös kokonaisuudessaan. Kun tapahtuma ulkoistetaan esimerkiksi tapahtumatoimistolle, saadaan käyttöön organisaation ulkopuolinen erityisosaaminen ja laaja alihankintaverkosto. Näin meneteltynä organisaatiolla on mahdollisuus keskittyä varsinaiseen työhönsä, kun ei jouduta käyttämään omaa aikaa tapahtuman järjestämiseen. Tapahtumatoimisto koordinoi ja usein myös valvoo tapahtumaa, ja projektipäällikkö tulee kyseisestä toimistosta. Organisaation tulee kuitenkin selostaa tapahtumasta, sen tavoitteista, kohderyhmästä ja budjetista tapahtumatoimistolle sekä sitouttaa oma organisaatio järjestelyihin omalla vastuuhenkilöllä, joka toimii tapahtumatoimiston projektipäällikön työparina. Mikäli oma organisaatio ei ole mukana järjestelyissä millään tavalla, voi brändimielikuvan mukainen tapahtuman toteutus kärsiä ja tilaisuudesta tulee

helposti tapahtumatoimiston oma markkinointitilaisuus. (Vallo & Häyrinen 2014, 64–65.)

2.3.3 Ketjutettu tapahtuma

Ketjutetulla tapahtumalla tarkoitetaan sitä, että organisaatio ostaa eri tahoilta valmiita tapahtuman osia, jotka linkitetään yhteen tapahtumakokonaisuudeksi. Etuna ketjutetussa tapahtumassa on sen helppous, sillä organisaatio voi valita useista eri palveluntarjoajista sekä niiden valikoimista. Lisäksi kustannuksia on helpompi seurata, sillä hinnat ovat valmiiksi tiedossa. Haasteeksi voi kuitenkin muodostua tapahtuman osien sitominen toimivaksi kokonaisuudeksi. Palveluntarjoajia valittaessa täytyy myös pitää huoli, että niiden valikoimat sopivat itse tapahtuman teemaan tai luonteeseen. (Vallo & Häyrinen 2014, 65–67.)

2.4 Tapahtuman järjestäjä

Tapahtuman järjestäjänä voi toimia yksi tai useampi henkilö, tapahtumaa varten perustettava yhdistys tai jo olemassa oleva yhdistys tai yritys. Joskus myös säätiömuoto voi olla sopiva vaihtoehto. Viimeistään kun tapahtuman idea on valittu, on päätettävä tapahtuman toteuttava organisaatio ja sen juridinen muoto. Tällä on merkitystä erityisesti verotuksen ja taloudellisten vastuiden kannalta. (Kauhanen ym. 2002, 40–41.)

Suurin osa suomalaisista tapahtumista järjestetään erilaisten yhdistysten toimesta vapaaehtoisvoimin (Iiskola-Kesonen 2004, 83). Yleishyödyllisen yhteisön eli yleensä rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön keskeisenä toimintaperiaatteena on vapaaehtoinen talkootyö, joka on lähtökohtaisesti jätetty verotuksen ulkopuolelle. On kuitenkin huomioitava, että mikäli talkootyö ei ole perinteistä pyyteetöntä työtä yhdistyksen toiminnan hyväksi, vaan jäsen/jäsenet saavat palkkaa vastineeksi työstä, on tästä maksettava veroa. (Artes ym. 2010, 58–59.) Mikäli yhdistys palkkaa tapahtumaa varten työntekijöitä, tulee yhdistyksestä työnantaja, ja tällöin sitä koskee työnantajaa kohtaan annetut lait ja asetukset (Iiskola-Kesonen 2004, 84).

Suomessa on myös useita tapahtumamarkkinointiyrityksiä, ja niiden määrä lisääntyy kokoajan. Osa tapahtumatoimistoista on erikoistunut tietynlaisiin tapahtumiin, mutta useimmat räätälöivät tapahtumat asiakkaan tarpeiden mukaisiksi. Suurissa tapahtumissa, joissa budjetti on satojatuhansia euroja, on syytä allekirjoittaa sopimus ennen suunnittelun aloittamista. Kun tapahtumamarkkinointi on vain satunnaista eikä kuulu systemaattisesti organisaation markkinointistrategiaan, on kilpailutus tapahtumatoimistojen välillä yleistä. Tällöin lähetetään usealle eri toimistolle tarjouspyyntö, jossa määritellään selkeästi organisaation tarve, tapahtuman tavoite, kohderyhmä sekä budjetti. Tapahtumatoimisto tarjoaa muun muassa ammatillisen otteen tapahtumaan, uusimman tiedon tapahtuman järjestämisestä, luovan näkökannan suunnitteluvaiheeseen organisaation niin halutessa sekä kontaktit ja kokemukset alihankkijoista. Lisäksi toimisto hoitaa teknisen toteutuksen varmistamisen, budjetoinnin ja sen seurannan sekä asioiden dokumentoinnin. (Vallo & Häyrinen 2014, 99–101.)

2.5 Työryhmä ja vastuualueet

Jotta tapahtuman organisointi olisi onnistunut, tarvitsee se työryhmän, jossa on johtohenkilö sekä henkilöitä tai pienryhmiä, joilla on vastuullaan omat osa-alueet tapahtumasta (Kauhanen ym. 2002, 39). Kokeneet tapahtumanjärjestäjät ovat työryhmässä ensiarvoisen tärkeitä. Kuitenkin uudet henkilöt ovat myös tarpeen, jopa jo perinteiksi muodostuneissa tapahtumissa, sillä he tuovat erilaista näkökantaa tapahtuman kehittämiseen. (Kauhanen ym. 2002, 39.)

Osa-alueet ja rakenne pysyvät lähes aina samoina, olipa tapahtuma sitten toteutettu pienessä tai suuressa mittakaavassa. Osa-alueita ovat markkinointi ja tiedotus, lipunmyynti, budjetointi ja talous, tekniikka, rakennus, somistus, logistiikka, ruokapalvelut, turvallisuus sekä tapahtuman sisällöntuotanto. (Koulutuskeskus Sedu 2013.) Logistiikka tarkoittaa tässä yhteydessä tarkoituksenmukaisten laitteiden, tuotteiden tai henkilöiden huolehtimista tapahtumapaikalle. Se voi myös merkitä laitteiden ja tuotteiden säilyttämistä sekä palauttamista alkuperäiselle omistajalleen. (Raj, Walters & Rashid 2013, 276.)

2.6 Yhteistyökumppanit ja talkoolaiset

Vastuu tapahtuman toteuttamisesta voidaan jakaa yhteistyökumppanien kanssa. Yhteistyökumppaneiden avulla tapahtumaan saadaan uusia näkökulmia ja monipuolisuutta. Lisäksi heiltä voi löytyä arvokasta tietoa tapahtuman järjestämisestä. Mitä suurempi tapahtuma, sitä todennäköisemmin se vaatii enemmän ihmisiä järjestämistehtäviin. Paikallisia toimijoita olisi hyvä tarkastella mahdollisina yhteistyökumppaneina. Esimerkiksi oppilaitokset, urheilu- ja liikuntajärjestöt tai seurakunta voivat olla kiinnostuneita osallistumaan. (Kehitysvammaisten Tukiliitto ry 2016.)

Tapahtumassa voidaan myös hyödyntää talkootyövoimaa. Vapaaehtoistyöläiset voidaan jakaa kahteen eri ryhmään; niihin jotka työskentelevät lähinnä ruokapalkalla sekä niihin, jotka saavat lisäksi nimellisen palkkion ja sen myötä myös enemmän vastuuta. (Artes ym. 2010, 59–60.)

2.7 Tapahtuman vuosikello

Yksi tapahtuman järjestämisen kulmakivi on tehokas ajankäyttö. On selvää, että mitä lähemmäksi tapahtumaa mennään, kiire lisääntyy ja asiat on saatava valmiiksi ajallaan. (Iiskola-Kesonen 2004, 77–78.) Jo alun alkaen tehty mahdollisimman tarkka tehtävien aikataulut edesauttaa tapahtuman onnistumista järjestelyjen kannalta sekä helpottaa kustannusseurantaa. On kuitenkin otettava huomioon, että tarkastikin laaditut aikataulut muuttuvat yleensä jonkin verran. (Kauhanen ym. 2002, 39.)

Tapahtuman järjestämisen osa-alueet olisi hyvä pilkkoa mahdollisimman pieniksi osiksi, jotta tehtävien vaatima aika kyettäisiin laskemaan mahdollisimman tarkasti (Kauhanen ym. 2002, 100). Tapahtumaprojektin hallitsemisessa voi käyttää hyväkseen erilaisia työkaluja, kuten esimerkiksi tapahtumalle luotua vuosikelloa. Vuosikello toimii tapahtuman ajanhallinnan ja toimintaympäristön hahmottamisen työkaluna. Se kertoo, mitä tehdään ja milloin, ja sen avulla voi suunnitella toimintaa lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Ei ole merkitystä, esittääkö vuosikellon sa-

nallisesti vai graafisesti, kunhan sitä päivitetään ja ylläpidetään jatkuvasti. Ajanjaksojen tarkkuus määritellään organisaatiosta riippuen. (Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti 2010.)

Vuosikello auttaa yhteisten päämäärien saavuttamista ja osoittaa tehtävien tärkeysjärjestyksen. Vuosikellon tekemiseen tulisi osallistuttaa mahdollisimman useita eri toimijoita organisaatiosta, jotta siitä saataisiin mahdollisimman luotettava. Valittujen aikajänteiden sisään kirjataan laajempia kokonaisuuksia ja yksittäisiä tehtäviä. Tämä edesauttaa eri toimijoita ennakoimaan ja tarkastelemaan tapahtumaa kokonaisuutena. (Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti 2010.)

3 TORNION KAUPUNGIN TAPAHTUMAT

3.1 Peräpohjolan markkinat

Peräpohjolan markkinat on järjestetty Torniossa jo vuodesta 1999, ja ne tuovat henkäyksen vanhaa aikaa keskelle Tornion keskustaa. Markkinat ovat koko perheen tapahtuma ja yleensä toteutettu kolmena kesälauantaina, alun alkaen 1700-luvun ja myöhemmin 1800-luvun hengessä eläen. (Tornion kaupunki 2011d.) Tänä vuonna markkinat tiivistettiin kahteen peräkkäiseen päivään muun muassa helpottamaan muualta tulevien torimyyjien kulkemista, ja aikaisemmista vuosista poiketen markkinat toteutettiin vuotta 1906 vastaavaksi (Tornion kaupunki 2011e). Markkinoiden kulissit ja rekvisiitta ovat tarkoin suunniteltu, jotta ne vastaisivat valittua aikakautta. Jopa torimyyjien myymät tuotteet ovat käsityönä tehtyjä. Markkinoilla katse kiinnittyy upeisiin, vanhoihin asuihin, ja tarjolla on myös makunautintoja, joita harvemmin nykypäivänä pääsee maistamaan. (Tornion kaupunki 2011d.)

Tänä kesänä markkinoilla sai nähdä muun muassa herrasväen piknikillä, tennisottelun Hallituskadulla sekä ajella ilmaiseksi vossikkakyydillä. Markkinavieraita viihdytettiin myös puheilla naisten voimisteluseuran, raittiusaatteen sekä joppauksen eli salakuljetuksen vähentämisen puolesta. (Tornion kaupunki 2011e.)

Peräpohjolan markkinat on pieni, itsenäinen kulttuuritapahtuma, jonka järjestäminen on lähes kokonaan Tornion kaupungin työntekijöiden vastuulla. Suunnittelusta ja päätöksistä vastaa vuosittain noin 10–12 hengen työryhmä, joka koostuu henkilöistä, jotka suunnittelevat ja toteuttavat tapahtuman oman työnsä ohella. Kaupunki sekä rahoittaa että järjestää tapahtuman. Tapahtuman markkinointi on vähäistä ja tapahtuu lähinnä sosiaalisen median ja kaupungin omien nettisivujen kautta. Yhteistyökumppaneita ei ole montaa, mutta joitain osa-alueita on ulkoistettu, sillä ravintolatoiminta ja liikenteen ohjaus on siirretty paikalliselle Tornion Pallo -47 -urheiluseuralle. Lisäksi ammattiopisto Lappia on huolehtinut puvustuksesta. (Kivimäki 2016; Halmkrona 2016.)

Haastattelimme Peräpohjolan markkinoihin liittyen Tornion sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkronaa, joka toimii myös Peräpohjolan markkinoiden työryhmän puheenjohtajana. Lisäksi haastattelimme Liisa Kivimäkeä, joka vastaa Peräpohjolan markkinoiden ohjelmapuolesta.

Peräpohjolan markkinat on vierailijoille ilmainen kulttuuritapahtuma. Liisa Kivimäki uskoo, että ilmainen sisäänpääsy on yksi syy tuhansiin kävijämääriin (Kivimäki 2016). Parhaimmillaan markkinoilla on käynyt jopa 10 000 vierailijaa. Viime vuonna markkinat jäivät pitämättä, sillä työryhmä päätti muuttaa markkinoiden ajankohtaa 1800-luvulta vuoteen 1906, joten suunnitteluvaihe kesti normaalia pidempään. Tapahtuman uusiminen vaati niin paljon resursseja, että välivuosi oli välttämätön. (Halmkrona 2016.)

Liisa Kivimäen mukaan markkinoiden suunnittelu ei kuitenkaan vie niin kauan aikaa, mikäli sapluuna pysyy suurin piirtein samana kuin edellisenä vuonna. Seuraavan kesän tapahtumaa ryhdytään suunnittelemaan työryhmässä syksyllä, mutta tarkkaa kuukautta tähän ei ole. Tällöin päätetään, miten seuraavat markkinat tulisi järjestää, ja päätöksistä riippuen tehdään aikataulutus töille seuraaviin markkinoihin saakka. Jos päätetään, että käytetään samaa käsikirjoitusta kuin edellisenä vuonna, ei työryhmän tarvitse tehdä syksyllä vielä juuri mitään. Kysyessämme tarkempaa kuvausta järjestämisen kulkuun, kertoo Kivimäki kaiken riippuvan tilanteesta. Kaikki päätökset tehdään harkinnanvaraisesti eikä tarkkaa vuosittaista aikataulua ole. Ensimmäiset kontaktit myyjiin kuitenkin ajoittuvat etupäässä alkuvuoteen, kun markkinoiden ajankohta on päätetty. (Kivimäki 2016.)

Kivimäki (2016) ja Halmkrona (2016) kertovat, että tapahtumalle ei löydy kirjallista toimintasuunnitelmaa ja tällä hetkellä kaikki tieto on järjestelyistä vastaavien henkilöiden tiedon varassa. Halmkronaa tämä huolettaa, sillä hän pelkää, että kirjallisen ohjeistuksen puuttuminen voi vaarantaa markkinoiden tulevaisuuden, mikäli muutama avainhenkilö jää pois.

Halmkrona (2016) toivoo, että järjestämisvastuuta saataisiin jaettua enemmän muille tahoille, sillä markkinoiden järjestäminen on kuormittava tekijä kaupungin

työntekijöille. Hänen ensisijaisena toiveena olisikin, että kaupungin rooli rajoittuisi lähinnä rahalliseen tukemiseen.

*”Kaupungin rooli olisi olemassa, mutta sen sijaan, että me nyt laite-
taan työpanosta, rahaa, kaikenlaista... niin se olisi vain pelkkä raha,
mitä meillä olisi budjetoituna. Ei sillä, että siinä pelkkiä säästöjä ha-
ettaisi, mutta se (tapahtuman järjestäminen) on ollut meille aika työ-
läs tämän kaiken muun ohella.”* (Halmkrona 2016.)

Kivimäki (2016) ei koe omaa vastuualuettaan liian työllistäväksi, mutta hän ei kuitenkaan vastustaisi uusien toimijoiden mukaan ottamista, mikäli se ei lisäisi hänen tai muiden työn määrää.

*”Jos heille (uusille tahoille) löytyisi hyvä rooli ja järkevää tekemistä.
Ja ettei se työllistäisi meitä aikaisempia järjestäjiä sillä lailla, että me
joutuisimme pitämään esitelmää siitä, että miten pitäisi tehdä. Sehän
tarkoittaisi lisääntyvää työmäärää.”* (Kivimäki 2016.)

3.2 Kalottjazz & Blues Festival

Kalottjazz & Blues Festival -tapahtuma on järjestetty Tornion ja Haaparannan yhteistyönä kesäisin vuodesta 1984 alkaen. Tapahtuma tarjoaa pääasiassa suomalaista ja skandinaavista jazz- ja blues-musiikkia. Lisäksi pohjoisen erikoisuus tuo paikalle myös taiteilijoita muualta Euroopasta ja Yhdysvalloista. (Finland Festivals 2013.) Tapahtuma on aikaisempina vuosina järjestetty neljänä päivänä, mutta tänä vuonna se tiivistettiin kahteen festivaalipäivään. Musiikki soi aamusta iltaan Tornion ja Haaparannan alueiden toreilla, lavoilla, terasseilla ja kirkoissa. (Kalottjazz & Blues Festival 2016.) Kalottjazz & Blues -festivaaleihin liittyen haastattelimme kulttuurisihteerin Helena Junesta, joka on ollut alusta alkaen tapahtumaa järjestämässä. Haastattelua ei nauhoitettu haastateltavan pyynnöstä.

Kalottjazz & Blues -festivaalit ovat Tornion ja Haaparannan toteuttama maksullinen tapahtuma, jonka päätavoitteena ei ole tehdä voittoa vaan tarjota ihmisille

kulttuurielämyksiä. Yhteistyökumppaneina on useitakin yrityksiä, mutta suunnittelu- ja järjestämisvastuu on lähinnä Tornion ja Haaparannan kulttuuritoimistojen edustajilla. (Junes 2016.)

Kalottjazz & Blues Festival on täysin erilainen tapahtuma kuin Peräpohjolan markkinat. Vaikka kyse on suhteessa paljon suuremmasta tapahtumasta, Kalottjazzien työryhmään on kuulunut vain 4–5 henkilöä, jotka ovat Tornion ja Haaparannan kulttuuritoimistojen edustajia. Työryhmä on kokoontunut tarvittaessa, ajoittain jopa kerran viikossa. Helena Junes (2016) kertoo, että pienen työryhmän etuna on, että se on helppo saada koolle. Aiemmin työryhmään on kuulunut useampi henkilö, mutta sitä ei todettu toimivaksi.

Kuten Peräpohjolan markkinoiden työryhmä, myös Kalottjazzien työryhmä on suunnitellut tapahtumaa oman työnsä ohella. Työryhmällä on sisäinen työnjako tapahtuman eri vastuualueista. Junes kertoo, että työryhmän päätehtävinä ovat festivaalin ohjelman laadinta sekä festivaalien lähestyessä käytännön työt yhdessä kulttuuritoimistojen työntekijöiden sekä paikallisten talkoolaisten kanssa. Tarkkaa, vuosittain toistuvaa aikataulua ei tällekin tapahtumalle ole olemassa. Tavoitteena on kuitenkin, että ohjelma olisi hyvissä ajoin keväällä valmis. (Junes 2016.)

Rahoitus tapahtumaan tulee Tornion kulttuuritoimiston käyttövaroista, Haaparannan kunnalta, valtion avustuksista, sponsorirahoituksesta sekä yhteistyökumppaneilta. Tapahtuma on maksullinen ja pääsylippuotoilla katetaan osa kuluista. Junes kertoo, että Kalottjazz & Blues Festival -tapahtumaa ei ole budjetoitu Tornion kaupungin budjettiin, vaan rahat tulevat kulttuuritoimiston käyttötaloudesta. (Junes 2016.)

Kalottjazz & Blues -festivaalit ovat osa Finland Festivals- ja Svenska Musikfestivaler -ketjuja. Svenska Musikfestivaler hyväksyy kaikki halukkaat jäsenet, mutta Finland Festivals valikoi jäsenensä huolella. Tällä hetkellä Finland Festival -ketjuun kuuluu vain 65 festivaalia. Kalottjazz & Blues Festival on ollut mukana ketjussa vuodesta 1989 ja Junes kertoo jäsenyyden olevan laadun tae. Finland Festivals antaa Junesin mukaan tapahtumalle painoarvoa sekä auttaa tapahtuman

markkinoinnissa. Mikäli tapahtumaan tulisi uusia toimijoita, olisi huolehdittava, että tapahtuma täyttäisi edelleen Finland Festivals -ketjun kriteerit. (Junes 2016.)

Koska Peräpohjolan markkinat ja Kalottjazz & Blues -festivaalit ovat luonteeltaan, suuruudeltaan, budjetiltaan ja järjestämistoimiltaan niin erilaiset, totesimme, että olisi mahdotonta kehittää yhtä järjestämismallia, joka olisi käyttökelpoinen ja toimiva molemmissa tapahtumissa. Näin ollen päätimme kehittää molempiin tapahtumiin omat järjestämismallit, jotka laatisimme empiirisen tutkimuksen tulosten perusteella, mutta kuitenkin toimeksiantajan toiveet huomioiden.

4 LÄHIALUEIDEN TAPAHTUMAVASTAAVIEN HAASTATTELUT

4.1 Haastateltavien valinta

Aloittaessamme empiiristä osiota, tavoitteenamme oli löytää lähipaikkakunnilta luonteeltaan samankaltaisia tapahtumia kuin Peräpohjolan markkinat ja Kallottjazz & Blues -festivaalit. Tapahtumia etsiessämme kiinnitimme huomiota vain niihin tapahtumiin, joissa sekä kaupungilla että yrityksillä ja/tai yhdistyksillä on jonkinlainen rooli.

Teimme tutkimustyötä lähipaikkakuntien eri tapahtumista internetin sekä puhelin-keskustelujen avulla. Löytämämme tapahtumat olivat suurimmaksi osaksi yhdistysten järjestämiä, joissa kaupungin rooli oli lähinnä toimia rahallisena tukena. Haastateltaviksi valikoituivat järjestämisvastuussa olevat henkilöt Rovaniemen Wanhoilta Markkinoilta, Oulun Elojazz Festivaaleilta sekä Kemin Easy Living -viikolta.

4.2 Rovaniemen Wanhat Markkinat

Rovaniemen Wanhat Markkinat on Suomen suurin vapaaehtoisvoimin tuotettu hyväntekeväisyystapahtuma, joka järjestettiin tänä vuonna kahdeksatta kertaa. Markkinat ovat kolmipäiväiset ja järjestetään tänä vuonna elokuussa. Markkinat vastaavat luonteeltaan hyvin paljon Peräpohjolan markkinoita, mutta ne toteutetaan huomattavasti suuremmassa mittakaavassa ja kyseessä on maksullinen tapahtuma. Haastattelimme tapahtumasta Vele Varjoa, joka toimii vastaavan tahon, Rovaniemen Wanhat Markkinat ry:n puheenjohtajana.

Tapahtuma on kerännyt vuosittain keskimäärin 35 000 kävijää, ja parhaimmillaan markkinoilla on vierailut jopa 40 000 markkinavierasta. Vanhan ajan tyyliin rakennetun markkinatorin lisäksi tapahtumaan kuuluu muun muassa Iltatöminät ja Miss Rillumarei -kilpailu, jossa myös missikokelailloilla on vanhanajan tyyliin sopiva vaatetus. Tapahtuman järjestämisestä on päävastuussa Wanhat Markkinat ry:stä noin kymmenen hengen työryhmä, joita Varjo kutsuu vastuutalkoolaisiksi. (Varjo 2016.)

Markkinat järjestetään talkoovoimin, ja tuotto menee suoraan hyväntekeväisyyskohteelle, joka valitaan vuosittain paikallisten avun tarvitsijoiden joukosta. Lahjoitettava summa on ollut menoerien kattamisen jälkeen keskimäärin 6000 euroa, mutta Varjo uskoo tämän vuoden markkinoiden tuottavan vielä enemmän. Tänä vuonna hyväntekeväisyyskohteeksi valittiin Lapin keskussairaalan lastentautienpoliklinikan keskoslapset ja heidän vanhempansa. (Varjo 2016.)

Wanhon markkinoiden rahoitus koostuu markkinoiden tuotosta sekä kaupungin antamasta kulttuuriavustuksesta, joka on noin 4000 euroa. Markkinoiden tuotosta maksetaan kuitenkin kaupungille vuokraa tapahtuma-alueesta. Tätä Varjo kritisoi ja toivoo asiaan muutosta. (Varjo 2016.)

”Eikö se ole vähän omituista, että toisella kädellä annetaan ja toisesta kädestä otetaan pois saman tien?” (Varjo 2016).

Aluevuokrien lisäksi markkinoiden yksi suurimmista menoeristä on markkinointi. Saadakseen näkyvyyttä markkinoille yhdistys on panostanut markkinointiin omakustanteisen ”Rillumaroi”-kulttuuri- ja tietolehden avulla. Lehti tulee ilmaisjake-luna 20 000–30 000 talouteen kaksi kertaa vuodessa, ennen ja jälkeen markkinoiden. (Varjo 2016.)

Toisin kuin Peräpohjolan markkinat, Wanhat Markkinat sallii mainokset tapahtuma-alueella. Näkyvyyttä vastaan yritykset tarjoavat tapahtumalle hyödykkeitä. Varjo kertoo, että esimerkiksi sähköt markkina-alueelle saadaan paikalliselta vesi- ja energialaitokselta. Syy yritysten mielenkiintoon osallistua tapahtumaan on hyväntekeväisyys sekä sen tuoma positiivinen maine. Varjo kertoo tapahtuman keräävän noin 110 talkoolaista sekä 270 esiintyjää, jotka osallistuvat tapahtumaan ruoka- ja juomapalkalla. Ruokatavarat tulevat lahjoituksena paikallisilta kauppiailta. (Varjo 2016.)

Varjo kertoo tapahtuman ideoimisen tapahtuvan pitkin vuotta, mutta varsinainen konkreettinen tekeminen aloitetaan tammikuussa kaupungin alueiden varaamisella. Syksystä joulukuun markkinoiden eteen ei tehdä mitään, sillä Varjo kokee,

että lepo ja irtiotto ovat työryhmälle tarpeen. Tapahtumaan ei järjestävällä taholla ole yhteistä kirjallista vuosikelloa. (Varjo 2016.)

4.3 Oulun Elojazz

Etsiessämme Kalottjazz & Blues -festivaaleille vastaavia musiikkitapahtumia soitimme Oulun kaupungin BusinessOuluun ja saimme vinkin Elojazz-festivaaleista, joka on oululainen jazz- ja rytmimusiikin tapahtuma. Tänä vuonna tapahtuma järjestettiin 28. kertaa 4.–7. elokuuta (Oulun juhaviikot 2016). Haastattelimme Elojazzien tuottajaa Anu Lähteenmäkeä, jolla on vankka kokemus erilaisten tapahtumien järjestämisestä. Haastatellessamme Lähteenmäkeä kertoi hän olevansa ensimmäistä kertaa mukana tämän tapahtuman järjestämisessä, joten kysyimme vielä tarkentavia kysymyksiä sähköpostin välityksellä Elojazzia järjestävän tahon Jazz20 ry:n festivaalijohtajalta Kari Kuivamäeltä, joka on ollut järjestämässä Elojazzia alusta alkaen.

Kuivamäki kertoo tapahtuman sisällön vaihdelleen vuosittain. Vuosina, jolloin tapahtuma on sisältänyt enemmän ilmais- ja perhetapahtumia, kävijöitä on ollut parhaimmillaan 5000. Tänä vuonna Kuivamäki arvioi kävijämääräksi noin 3000. (Kuivamäki 2016.) Elojazz on maksullinen tapahtuma, mutta paikallista jazzmusiikin osaamista on kuultavissa myös pääsymaksuttomissa konserteissa ravintoloissa ja terasseilla. Lähteenmäki kertoo Elojazzien olevan osa suurempaa tapahtumakokonaisuutta, Oulun Juhlaviikkoja. Juhlaviikot ovat kuukauden mittainen tapahtumasarja, ja Elojazzit ovat osa tätä niin kutsuttua sateenvarjomallia. (Lähteenmäki 2016.)

Oulun kulttuuritapahtumat ry organisoi Oulun Juhlaviikkoja, ja Elojazzien järjestäjä Jazz20 ry ostaa Oulun kulttuuritapahtumat ry:ltä tuotantopalvelut, eli Lähteenmäen työpanoksen (Lähteenmäki 2016). Kuivamäki kertoo, että Oulun Juhlaviikot tuovat Elojazzeille näkyvyyttä ja festivaaliin liittyvät suunnittelutyöt on helpompi hoitaa yhteistyössä Oulun Juhlaviikkojen kanssa. Taloudellinen vastuu ja riski Elojazzeista on kuitenkin yksin Jazz-20 ry:llä. (Kuivamäki 2016.) Jazz20 ry järjestää erilaisia konsertteja ympäri vuoden, mutta Elojazz on vuoden huipen-

tuma. Yhdistyksen festivaalijohtaja Kuivämäki, tuottaja Lähteenmäki sekä palkattu taiteellinen johtaja, joka vastaa taiteellisesta näkökulmasta, tekevät yhteistyötä tapahtuman järjestämisessä. (Lähteenmäki 2016.) Tuottajan lisäksi myös taiteellisen johtajan työpanos on ulkoistettu (Kuivämäki 2016).

Kaupungin rooli Elojazzien järjestämisessä rajoittuu rahalliseen tukeen, joka on 15 000 euroa. Summa on vajaa 20 % tapahtuman kokonaisbudjetista. Kuivämäen mukaan kaupungin avustus on elintärkeä eikä festivaaleja kyettäisi järjestämään ilman sitä. (Kuivämäki 2016.) Avustusta tulee myös opetus- ja kulttuuriministeriöstä (Lähteenmäki 2016). Kuivämäki (2016) kertoo, että tapahtuma ei tuota voittoa eikä kellekään yhdistyksen jäsenelle makseta palkkioita.

Yhtenä yhteistyökumppanina toimii ravintola Rauhala, jonka pihapiirissä tapahtuman pääkonsertit järjestetään. Rauhala tarjoaa konserttien yhteydessä ravintolaja anniskelupalvelujaan ja saa osakseen suurta näkyvyyttä Elojazzien markkinoinnissa. (Lähteenmäki 2016.) Ravintolatoiminnan lisäksi muita ulkoistettuja palveluita ovat tekniikka ja lavarakennelmat, järjestysmiehet, alueen hallinta ja vartiointi (Kuivämäki 2016). Myös lapset on otettu huomioon tapahtuman järjestämisessä, sillä pääkonserttien jälkeen Rauhalassa on vuorossa lasten omat jazzit (Elojazz 2016).

Töitä Elojazzien eteen tehdään ympäri vuoden. Tapahtuman aikataulut on koettu tarpeelliseksi dokumentoida, joten tapahtumalle on luotu hallituksen, tuottamisen sekä taiteellisen suunnittelun vuosikello, jota tarkastellaan kuukausittain. (Kuivämäki 2016.)

Tapahtuma kerää noin 25–50 talkoolaista ja festivaalityöntekijää (Kuivämäki 2016). Heidän työnkuvaansa kuuluu muun muassa artistien kuljetukset ja lippujen myynti. Talkoolaiset työskentelevät yleensä yhtenä festivaalipäivänä, ja palkaksi he saavat staff-passin, joka oikeuttaa heidät ilmaiseen sisäänpääsyyn muina festivaalipäivinä. (Elojazz 2016.)

4.4 Kemin Easy Living -viikko

Halusimme saada näkökulmaa myös ilmaistapahtumasta ja päädyimme haastattelemaan Kemin Easy Living -viikon työryhmän jäseniä Tuomas Laajokea, Kati Klaavuniemeä ja Jani Rojola, jotka toimivat Kemin kaupungilla nuoriso-ohjaajina. Työryhmää yhdistää kahdenkymmenen vuoden kokemus tapahtumien järjestämisestä sekä vahva musiikillinen tausta, mikä osaltaan on vaikuttanut Easy Living -viikon syntyyn. Easy Living in Kemi on toista kertaa järjestettävä kaupunkifestivaali, joka kerää paljon pieniä tapahtumia yhden nimen alle, eli se noudattaa samaa sateenvarjomallia kuin Oulun juhlatiiviot. Tapahtumaviikolla halutaan nostattaa Kemin profiilia kesämatkailukohteena (Rojola 2016). Tapahtuma järjestettiin tänä vuonna 16.–24. heinäkuuta (Kemin kaupunki 2016).

Easy Living in Kemi -tapahtuma kerää noin 10 000 kävijää viikon aikana ja tapahtumia on koiranäyttelyistä musiikkikonsertteihin. Easy Living hyödyntää tapahtumia, joita on järjestetty jo vuosia, kuten Juicerokkia ja Boxing nightia, jotka ovat jo tuttuja kemiläisille ja keräävät takuuvarmasti yleisöä. (Klaavuniemi 2016.) Viime vuonna tapahtuma oli osin maksullinen, mutta tänä vuonna kaikki tapahtumat ovat ilmaisia. Tapahtuma levittäytyy ympäri Kemiä, mutta päätapahtumapaikkoina toimivat Täiköntori sekä sisäsatama. (Rojola 2016.)

Rahoitus Easy Living -viikolle tulee Kemin kaupungilta ja Kemin kaupunkikeskustaloyhtiöstä. Kemin kaupunkikeskustaloyhtiö ry eli Kemitiimi on yrittäjäyhdistys, jossa on 80 yritystä ja yhteisöä sekä Kemin kaupunki ja Kemin matkailu jäsenenä. Tapahtuman budjetti on noin 40 000 euroa, josta Kemin kaupunki kattaa 55 % ja Kemitiimi 45 %. Tapahtumaviikko pitää sisällään kuitenkin useita yksittäisiä tapahtumia, joiden rahoituksesta vastaavat niiden järjestäjät. Tapahtumaviikon suunnittelu ja järjestäminen hoidetaan työryhmässä pääosin työajan puitteissa. Kemitiimillä ja Kemin kaupungilla on sopimus Täiköntorin ja kävelykadun käytöstä, joten alue on käytettävissä vuokravapaasti. Sähkön tai veden käytöstä ei myöskään tarvitse maksaa. (Klaavuniemi 2016.)

Easy Living -viikolla on yhteismarkkinointi, jonka hoitaa Kemin kaupunki ja Kemi-tiimi. Työryhmälle jää tehtäväksi ainoastaan tuottaa markkinointimateriaali ja mainostaa tapahtumaa sosiaalisessa mediassa. Alueen yritykset mainostavat omia liikkeitään ulkomainoksilla, ja heillä on myös mahdollisuus ostaa mainostilaa tapahtuma-alueen leditauluilta. (Klaavuniemi 2016.)

Työryhmällä ei ole kirjallista vuosikelloa tapahtumaan, vaan he luottavat pitkään historiaansa tapahtumien järjestämisestä. Koska kaikki asiat ovat järjestäjien muistin varassa, ei unohduksilta voi välttyä. (Laajoki 2016; Rojola 2016.)

Klaavuniemi (2016), Laajoki (2016) ja Rojola (2016) ovat yhtä mieltä siitä, että tapahtuman järjestäminen kuuluu osaksi kaupungille ja ovat tyytyväisiä tämänhetkiseen tapahtuman järjestämismalliin, jossa kaupunki, Kemi-tiimi ja yritykset tekevät tuottoisaa yhteistyötä. He kokevat ei-kaupallisen toimintamallin olevan tässä tapahtumassa hyvä ratkaisu. Klaavuniemi kertoo, että EasyLiving in Kemi -viikon kaltainen yleishyödyllinen tapahtuma mahdollistaa uusien asioiden kokeilun, kun paine voiton tuottamisesta ei ole niin suuri.

”Jos ajatellaan, että yritys järjestää sen... Yritys myy sinne muille yrityksille myyntipaikkoja, niin silloinhan niiden kaikkien tavoite on, että saadaan mahdollisimman paljon kerättyä rahaa siitä toiminnasta. Mutta sitten, kun on tällainen yleishyödyllinen tapahtuma, niin se vaakakuppi hirveän helposti keikahtaa sitten sille puolelle, että voidaan kokeilla juttuja, voidaan tehdä sellaista, joka ei välttämättä toimi. Ei tarvitse olla niin riskitöntä, koska ei ole niin paljon sitä rahaa siinä kiinni, kun tämä raha pelaa hirveän suurta roolia näitten yrittäjien elämässä ja sitä ei ole koskaan liikaa ja pidetään tiukasti niistä euroista kiinni ja niitä yritetään kasvattaa. Tämä meidän toimintamalli kasvattaa ehkä enemmän semmoista henkistä hyvinvointia ja pääomaa.” (Klaavuniemi 2016.)

5 TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Tutkimuksen lähtökohdat

Kehittääksemme vaihtoehtoiset järjestämismallit ja suuntaa antavan vuosikellon Peräpohjolan markkinoiden järjestämiseen muodostimme näitä tukevat kolme keskeistä tutkimuskysymystä. Kysymykset toimivat ohjenuorina koko opinnäyte-työmme ajan niin teoreettisessa viitekehyksessä kuin myös empiirisessä tutkimuksessamme. Tutkimuskysymykset olivat:

1. Mitä eri vastuualueita tapahtuman järjestäminen pitää sisällään?
2. Miten tapahtuman järjestämisen vastuuta voisi jakaa kaupungilta alueen yrityksille ja/tai yhdistyksille?
3. Millä aikataululla järjestämistoimet tulisi toteuttaa?

Esitimme haastateltavillemme näihin tutkimuskysymyksiin liittyviä alakysymyksiä, joiden uskoimme antavan parhaat mahdolliset tutkimustulokset uusia järjestämismalleja ja vuosikelloa varten. Kaikki tapahtumat, joista haastattelut tehtiin, olivat kesätapahtumia, ja haastattelut toteutettiin toukokuussa 2016 ennen tapahtumien ajankohtaa.

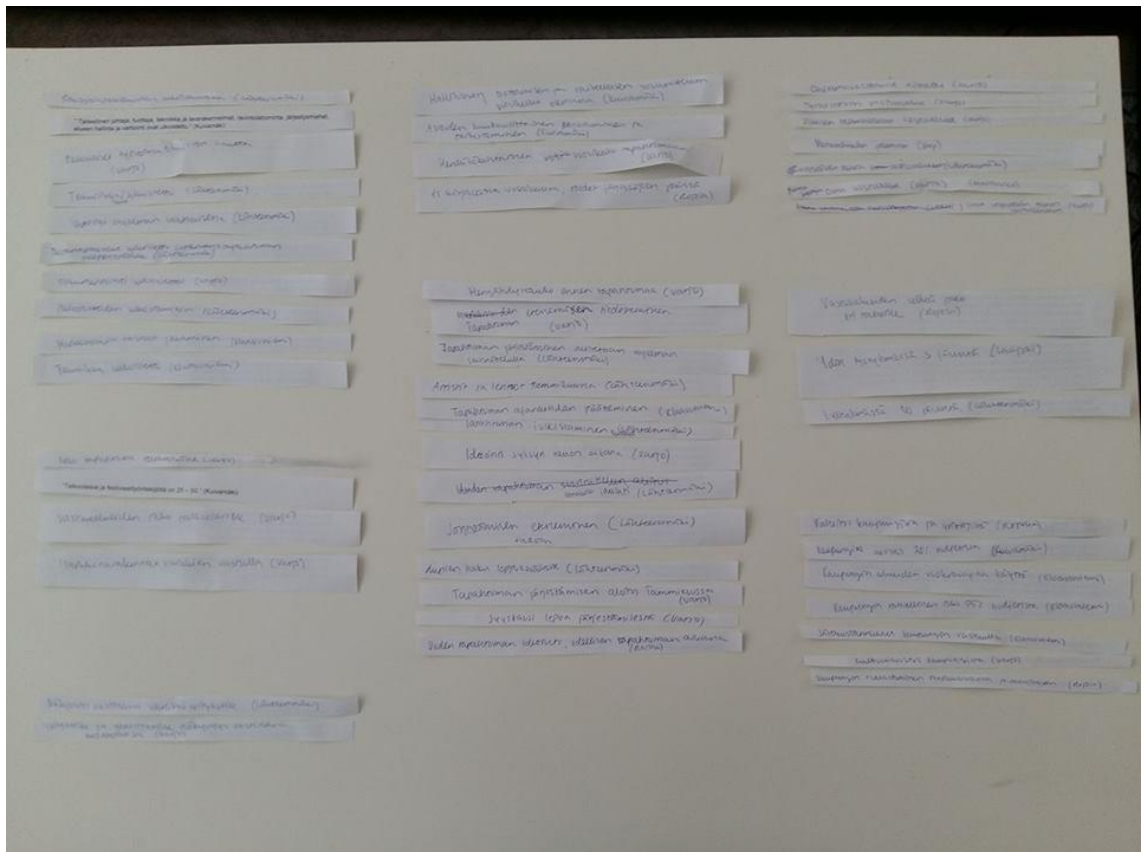
Haastatteluteemat olivat kaikille haastateltaville samat (Liite 1), mutta tarkentavat kysymykset tehtiin haastatteluista nousseiden seikkojen perusteella. Analyysissa otettiin huomioon ainoastaan ulkopaikkakuntalaisten haastattelut eli Rovaniemen, Oulun ja Kemin haastattelut, sillä tarkoituksena oli tuoda uutta näkökulmaa tutkittaviin asioihin. Näin ollen Tornion tapahtumien haastattelut eivät kuuluneet tutkimusaineistoon.

5.2 Analysointivaihe

Aineistolähtöisen laadullisen eli induktiivisen aineiston analyysi perustuu tulkitaan ja päättelyyn, ja se voidaan jakaa kolmeen eri vaiheeseen. Ensimmäisessä

vaiheessa aineisto redusoidaan eli pelkistetään, jolloin aineistosta etsitään olennaiset ilmaukset ja epäolennainen jätetään pois (Liite 2). Pelkistämistä ohjaa tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 110–111.)

Aloitimme analysoinnin irrottamalla aukikirjoitettujen haastatteluiden aineistosta tähän tutkimukseen perustuviin kolmeen tutkimuskysymykseemme liittyviä lauseita. Päädyimme kirjoittamaan lauseet erillisille paperilapuille, jotta meidän olisi helpompi hahmottaa aineiston kokonaisuus. Toiselle puolelle lappuja kirjoitimme lauseet pelkistetyssä muodossa (Kuva 1).

Kuva 1. Pelkistetyt alkuperäisilmaukset

Toisessa vaiheessa aineisto klusteroidaan eli ryhmitellään, jolloin aineistosta nostetut alkuperäisilmaukset käydään läpi tarkasti ja niistä etsitään eroavaisuuksia ja/tai samankaltaisuuksia kuvaavia käsitteitä. Samaa asiaa kuvaavat käsitteet ryhmitellään luokaksi, joka nimetään sen sisällön mukaan. Näin muodostetaan kaikki luokat. Luokittelussa aineisto tiivistyy, sillä yksittäiset tekijät sisällytetään

yleisempiin käsitteisiin. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 112–113.) Koska aineistomme oli eriteltynä erillisille paperilapuille, meidän oli helppo lähteä etsimään yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia sekä suorittaa ryhmittely. Ryhmittelimme alkuperäiset ilmaukset omiksi kokonaisuuksiksi niiden sisällön perusteella ja luokittelimme ne yhdeksäksi alaluokaksi nimeltään ideointi, aikataulutus, vuosikello, työryhmä, vastuualueiden selkeä jako, kaupungin roolit, ulkoistaminen, ulkopuolisten yritysten saama hyöty osallistumisesta sekä talkoo- ja vapaaehtoistyö (Liite 3).

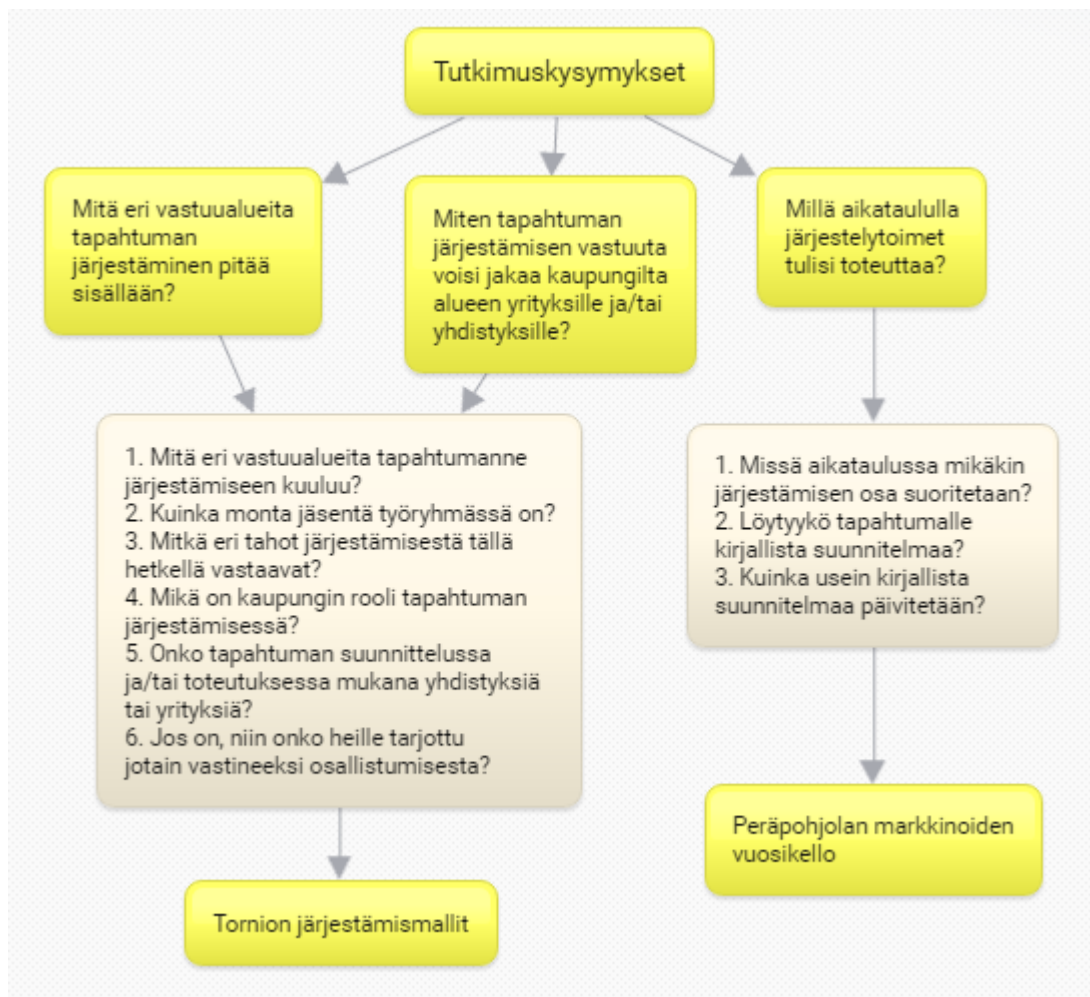
Kolmas vaihe on nimeltään abstrahointi, jolloin empirinen aineisto liitetään teoreettisiin käsitteisiin. Abstrahoinnissa alaluokat yhdistellään yläluokiksi, ja tätä jatketaan niin kauan kuin on tutkimuksen luonteen kannalta mahdollista ja tarpeellista. Käsitteiden yhdistämisellä saadaan vastaus tutkimustehtävään. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 114.) Yhdistelimme alaluokat kolmeksi yläluokaksi ja nimesimme ne alaluokkien sisältöä vastaavalla käsitteellä. Yläluokiksi muodostui toimintaprosessi, toimintaprosessin hallinta ja yhteistyö. Tämän jälkeen ei enää ollut mahdollista tai tarpeellista muodostaa lisää yläluokkia. Yläluokkia yhdistävän pääluokan nimesimme teoreettisessa viitekehyksessäkin esiintyneeksi käsitteeksi, onnistunut tapahtuma (Taulukko 1) (Liite 4).

Taulukko 1. Aineiston abstrahointi

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA	PÄÄLUOKKA
<ul style="list-style-type: none"> • Ideointi • Aikataulutus • Vuosikello 	Toimintaprosessi	Onnistunut tapahtuma
<ul style="list-style-type: none"> • Työryhmä • Vastuualueiden selkeä jako 	Toimintaprosessin hallinta	
<ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin roolit • Ulkoistaminen • Ulkopuolisten yritysten saama hyöty osallistumisesta • Talkoo- ja vapaaehtoistyö 	Yhteistyö	

5.3 Tutkimustulosten esittely

Kolmesta tutkimuskysymyksestä johdetut alakysymykset ovat jaettu kahteen kategoriaan liittyen järjestämismallien kehittämiseen ja vuosikellon muodostamiseen (Kuvio 3).

Kuvio 3. Tutkimus- ja haastattelukysymysten jakautuminen

5.3.1 Järjestämismalli

Ensimmäiset tutkimuskysymyksemme olivat ”Mitä eri vastualueita tapahtuman järjestäminen pitää sisällään?” sekä ”Miten tapahtuman järjestämisen vastuuta voisi jakaa kaupungilta alueen yrityksille ja/tai yhdistyksille?”. Nämä kysymykset olivat tärkeimmät kysymyksemme uusien järjestämismallien suunnittelun kannalta. Muodostimme näitä tutkimuskysymyksiä tukevia alakysymyksiä, jotka olivat:

1. Mitä eri vastuualueita tapahtumanne järjestämiseen kuuluu?
2. Kuinka monta jäsentä työryhmässä on?
3. Mitkä eri tahot järjestämisestä tällä hetkellä vastaavat?
4. Mikä on kaupungin rooli tapahtuman järjestämisessä?
5. Onko tapahtuman suunnittelussa ja/tai toteutuksessa mukana yhdistyksiä tai yrityksiä?
6. Jos on, niin onko heille tarjottu jotain vastineeksi osallistumisesta?

Kysyimme tapahtuman eri vastuualueista, jotta saisimme kokonaiskuvan tapahtuman järjestäjien eri tehtäväkokonaisuuksista. Vastuualueiden sijaan yksittäisten tehtävien luetteleminen oli monelle haastateltavalle helpompaa. Asiaan mahdollisesti vaikutti se, että joko tehtäviä ei ole ryhmitelty varsinaisesti minkään suuremman kokonaisuuden alle, kuten esimerkiksi tuotanto tai markkinointi, tai suurempien kokonaisuuksien tehtävät on jaettu usealle eri ihmiselle. Tehtäväluettelokin jäivät kuitenkin melko lyhyiksi. Tähän varmasti vaikutti se, että järjestävään tahoon kuului useampi henkilö, joten haastateltavat tiedostivat ymmärrettävästi omat tehtävänsä, mutta muiden työryhmän jäsenien tehtävät olivat heille hieman epäselviä. Analyysivaiheessa huomasimme, että koska tapahtumien vastuualueet eivät suinkaan ole nimetty jokaisessa tapahtumassa samalla lailla, vaan ne riippuvat tapahtuman omista käytänteistä, olisi meidän tullut kysyä vastuualueiden sijaan tapahtuman eri osa-alueita, jolloin kysymys olisi voinut olla paremmin ymmärrettävissä.

Työryhmän kokoa kysyimme, koska halusimme tietää, kuinka suurella kokoonpanolla toimintaprosessi olisi hyvä suunnitella ja toteuttaa. Työryhmän koko oli sama kahdessa tapahtumassa. Oulussa ja Rovaniemellä työryhmään kuului kymmenen jäsentä. Kemin tapahtuman ydintyöryhmään kuului kolme jäsentä, mutta he olivat keränneet ympäriltä tahoja, kuten Kemin kaupungin nuorisotyöfaktorin, joka myös osallistui tapahtuman suunnitteluun.

”Tämä vuosi on ollut, kun vertaa viime vuoteen, paljon helpompi. Että nyt meillä on ollut vähän muitakin mukana kuin me kolme, että ei ole tarvinnut itse tehdä ihan kaikkea. Viime vuosi oli ihan älytön.” (Rojola 2016.)

”Aluksihan se oli sitä, että muutama tyyppi yritti tehdä kaiken, mutta sitten kun alkoi hommat toimimaan ja menemään omalla painollaan, niin sitä on alettu ottamaan niitä vastuuhenkilöitä, joilla on se oma vastuualueensa” (Varjo 2016).

Mikäli työryhmässä on vain muutama henkilö, joiden vastuulla järjestäminen kokonaisuudessaan on, vaatii järjestäminen huomattavasti enemmän aikaa kuin kymmenen hengen työryhmässä. Mikäli aikaa ei kuitenkaan ole riittävästi, työn kuormituksen määrä kasvaa. Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että työryhmän koon tulisi vastata työmäärää, jotta kuormittavuus ei kasvaisi liian suureksi.

Tutkimus osoitti, että ulkoistamistoimenpiteet vaihtelivat jokaisessa tapahtumassa tapahtuman järjestävän tahon jäsenten osaamisen ja resurssien mukaisesti. Oulun tapahtumassa tuottaja, taiteellinen johtaja, järjestysmiehet sekä ravintolatoiminta olivat ulkoistettu. Myös tekniikka, lavarakennelmat sekä suurin osa markkinoinnista oli ulkoistettu, kuten Kemin tapahtumaviikollakin. Rovaniemellä järjestävään tahoon kuuluu useita tapahtuman järjestämiseen vaadittavia ammattilaisia, mutta jotkut tehtävät on delegoitu eri yhteistyökumppaneille. Rovaniemi ei kuitenkaan käytä palkattua työvoimaa lukuun ottamatta kahta työvoimatoimiston kautta pienempiin tehtäviin palkattua henkilöä.

Jokaisessa tapahtumassa kaupunki tuki tapahtumaa rahallisesti. Wanhoja Markkinoita Rovaniemen kaupunki tukee 4000 euron kulttuuriavustuksella, joka oli tänä vuonna 40 % tapahtuman 10 000 euron kokonaisbudjetista. Oulun kaupunki tukee Elojazz-festivaaleja 15 000 eurolla, joka on 20 % tapahtuman kokonaisbudjetista. Kemin kaupunki avustaa EasyLiving in Kemi-viikkoa suurimmalla osuudella eli 55 %:lla tapahtuman kokonaisbudjetista, joka on 40 000 euroa. Rahallisen tuen lisäksi Kemin kaupunki osallistuu tapahtuman markkinointiin, antaa

tapahtuma-alueen käyttöön vuokravapaasti sekä hoitaa tapahtuma-alueen jättekustannukset. Myös sähkön ja veden käyttö alueella kuuluu sopimukseen. Rovaniemen ja Oulun kaupungit osallistuvat tapahtumaan ainoastaan kiinteällä rah summalla. Syy kaupunkien tarjoaman avun eroavaisuuksiin voi löytyä tapahtumien tavoitteesta. Kemin kaupunki on vahvasti tukemassa tapahtumaviikkoa, sillä kuten aiemmin on mainittu, tapahtuman tavoitteena on nostattaa Kemin kaupungin profiilia kesämatkailukohteena. Muissa tapahtumissa tavoitteet liittyvät pääasiassa hyväntekeväisyyteen tai kulttuurielämysten tarjoamiseen.

Tornion kaupunki haluaisi osallistuttaa omien tapahtumiensa järjestämistoimiin alueen yrityksiä ja/tai yhdistyksiä. Tämän vuoksi halusimme selvittää, hyödyntävätkö Oulun, Kemin tai Rovaniemen tapahtumat yritys- tai yhdistystyövoimaa ja mitä niille on tarjottu tästä vastineeksi. Jokaisessa tapahtumassa oli mukana yrityksiä ja/tai yhdistyksiä joko tilojen tarjoajana, sponsoreina tai hyödykkeiden tarjoajana. Tutkimustulokset osoittivat, että yleisin vastine yritysten antamasta panoksesta on korvattu näkyvyydellä tapahtuma-alueella sekä tapahtuman markkinoinnissa.

”...he saavat näkyvyyttä ja tulevat isona kärkenä meidän markkinoinnissa” (Lähteenmäki 2016).

”Meillä on paljon sellaisia yrityksiä, joiden kanssa me tehdään yhteistyötä. Elikkä he antavat näkyvyyttä vastaan meille hyödykkeitä.” (Varjo 2016.)

Tutkimuksessa selvisi, että yritysten ja yhdistysten lisäksi Oulussa ja Rovaniemellä on hyödynnetty myös talkoo- ja vapaaehtoistyötä. Rovaniemen tapahtuma pyörii talkoovoimin, sillä sen tavoitteena on tukea vähäosaisempia, jolloin ihmisten halu auttaa motivoi alueen asukkaita ja kannustaa yhteisöllisyyteen. Talkoolaisille tarjotaan ilmainen ruoka tapahtuman aikana. Oulussa talkoolaiset saavat vastineeksi ilmaispääsyn tapahtumaan yhdeksi päiväksi.

5.3.2 Toimintaprosessin aikataulutus

Viimeinen tutkimuskysymyksemme oli ”Millä aikataululla järjestämistoimet tulisi toteuttaa?”. Valitsimme tämän tutkimuskysymyksen täydentämään Tornion haastatteluita, jotta pystyisimme hahmottamaan kirjallisen suunnitelman Peräpohjan markkinoiden toimintaprosessista. Muodostimme tätä tutkimuskysymystä tukevia alakysymyksiä, jotka olivat:

1. Missä aikataulussa mikäkin järjestämisen osa suoritetaan?
2. Löytyykö tapahtumalle kirjallista suunnitelmaa?
3. Kuinka usein kirjallista suunnitelmaa päivitetään?

Kysyessämme tapahtuman järjestämisen aikataulutuksesta odotimme saavamme listan tehtävistä aikajärjestyksessä. Yllätykseksemme haastateltavilla oli vaikeuksia hahmottaa tai pukea aikajärjestystä sanoiksi. Osittain siksi, että jotkin asiat hoidettiin sitä mukaa, kun ne vastaan tulivat, mutta mitään tarkkaa järjestystä niille ei ollut olemassa. Toisaalta tähänkin asiaan vaikutti varmasti se, että tapahtuma pitää sisällään useita tehtäviä eri ihmisten toteuttamina. Tärkein huomiomme kuitenkin oli, että tähän kysymykseen ei yksinkertaisesti voi suullisesti vastata. Odotuksemme tehtävien kronologisesta listauksesta oli naiivi, sillä tutkiessamme haastattelumateriaalia ymmärsimme, että suurin osa tapahtuman järjestämistoimista ovat päällekkäisiä eivätkä ne suinkaan tapahdu peräkkäin, etenkin suuremmissa tapahtumissa. Tämä, eri tapahtumien käytänteiden lisäksi, selittää myös sen, että alan kirjallisuudessa asiaa ei juuri käsitellä. Mikäli olisi olemassa jokin tarkka kaava aikataulutukseen, olisi se jo kirjattu useaan eri lähteeseen. Meidän olisikin ollut parempi pyytää haastateltaviamme etukäteen listaamaan tehtäviä paperille ja miettimään vain tehtävien vaatima kesto ja mihin aikaan vuodesta ne suunnilleen ajoittuvat. Näin olisimme luultavasti saaneet kattavammat vastaukset ja enemmän materiaalia vuosikellon tekoa varten, vaikka tehtävien vaatima aika olisikin vaihdellut eri tapahtumissa.

Tutkimuksessa kävi ilmi, että jokaisen tapahtuman kohdalla ideointi uutta tapahtumaa varten aloitettiin heti tapahtuman jälkeen tai jopa edellisen tapahtuman

aikana. Tämä tapahtui kuitenkin lähinnä ajatustasolla, eikä varsinaista yhteistyötä työryhmän tai muiden järjestäjätahojen kanssa juuri tapahtunut. Varsinaiset järjestämistoimet aloitettiin Oulun tapahtuman työryhmässä jo syksyllä paikan ja ohjelman suunnittelulla. Rovaniemellä ja Kemissä konkreettiset suunnittelu- ja järjestämistoimet aloitettiin tammikuussa, sillä syksy oli varattu levolle ja ideoinnille. Kun verrataan näitä tapahtumia keskenään ja mietitään, mikä on syy siihen, että yhden tapahtuman järjestämisen katsotaan aiheelliseksi aloittaa jo syksyllä ja kahden vasta keväällä, on tapahtuman luonteen vaatimilla toimenpiteillä selvä vaikutus. Oulun tapahtuma Elojazz lennättää artisteja tapahtumaan, ja lennot täytyvät olla varattuina jo hyvissä ajoin tammikuussa. Näin ollen tapahtumapaikka, tapahtuma-aika ja artistit täytyvät olla selvillä jo syksyllä. Rovaniemen ja Kemin tapahtumat eivät vaadi tällaisia toimenpiteitä, joten järjestelytoimilla ei ole niin kiire.

Tutkimuksessa selvisi, että kirjallinen suunnitelma puuttui joko kokonaan tai osittain kahdesta tapahtumasta ja yhdelle tapahtumalle oli kehitetty hallituksen, tuottamisen sekä taiteellisen suunnittelun vuosikello. Vuosikellon puuttumista perusteltiin muun muassa vastuuhenkilöiden vankalla kokemuksella tapahtumien järjestämisestä. Toimintaprosessin muistin varassa oleminen myönnettiin kuitenkin haasteeksi.

”Kirjallista vuosikelloa ei sillä lailla ole olemassa, koska me kolme olemme niin sisällä ja hajulla, että mitä milloinkin tapahtuu ja niin se helposti tulee vuosikello päähän, että mitä milloinkin pitää tehdä. Silti jää aina jotakin tekemättä, se on selvä homma.” (Laajoki 2016; Rojola 2016.)

Rovaniemen tapahtumaan oli olemassa yhden henkilön omien tehtävien vuosikello.

”Mulla on vaan henkilökohtainen vuosikello, että miten itse markkinatapahtuma rakennetaan ihan alusta asti. Mutta mulla se lähtee tammikuussa siitä liikkeelle, että käyn varaamassa kaupungilta nuo alueet.” (Varjo 2016.)

Oulun tapahtumaan kirjallinen suunnitelma oli katsottu tarpeelliseksi, ja sitä tarkastellaan säännöllisin väliajoin.

”Hallituksen, tuottamisen sekä taiteellisen suunnittelun vuosikello on ollut käytössä pari vuotta. Osa suunnitelmista on voimassa useamman vuoden. Nykyisin pyritään kirjaamaan kaikki, sekä tarkistamaan kuukausittain.” (Kuivamäki 2016.)

Valitettavasti emme saaneet vuosikelloja tarkasteltavaksi tutkimustamme varten. Kun verrataan näitä eri tapahtumia ja työryhmän vuosikellon olemassaoloa, nousee esiin yksi merkittävä asia, joka voi olla syy siihen, onko kirjalliselle vuosikellolle nähty tarvetta. Rovaniemen ja Kemmin tapahtumien työryhmissä ei ole ulkoistettuja avaintoimintoja hoitavia henkilöitä, kun taas Oulun tapahtumassa työryhmään kuuluvat taiteellinen johtaja ja tuottaja ovat ulkoistettu. Näin ollen, kun ulkoistetut henkilöt vaihtuvat, tarkka vuosikello on tarpeellinen niin tuottamisen kuin taiteellisen johtamisen kannalta. Huomioitavaa on myös, että Oulun tapahtumassa työryhmä ei ole tiivis työryhmä, vaan asioita hoidetaan omilla tahoilla tehden yhteistyötä tiettyjen henkilöiden kanssa (Lähteenmäki 2016). Tämä on seikka, jonka kirjallinen suunnitelma mahdollistaa. Rovaniemen ja Kemmin tapahtumien työryhmät ovat tiiviitä ja vastuuhenkilöiden nähdään pysyvän samoina myös tulevaisuudessa. Mikäli näissä tapahtumissa avainhenkilöt olisivat vaihtuvia tai kokoontumiset hankalampi järjestää, voitaisiin tarve kirjalliselle suunnitelmalle nähdä suurempana.

5.4 Yhteenveto

Tutkimuksessa tärkeimmät järjestämismallia varten nousseet seikat koskivat työryhmää, kaupungin roolia sekä omaa osaamista ja resursseja, toisin sanoen työn kuormittavuuden jakamista, kaupungin tukea ja apua sekä avaintehtävien ulkoistamista alan ammattilaisille. Ison tapahtuman työryhmässä olisi hyvä olla noin kymmenen henkilöä, jotta vastuualueet jakaantuisivat tasaisesti eivätkä ne kuormittaisi ketään liikaa. Kaupungin rahallisen tukemisen ja muun avun määrä olivat yhteyksissä tapahtuman tavoitteisiin, jolloin kaupunkia hyödyntävät tavoitteet vaikuttivat avun määrään positiivisesti. Ne toiminnot, joihin ei löytynyt työryhmästä

ammattitaitoa tai resursseja, olivat ulkoistettu. Tutkimuksessa vahvoiksi esimerkeiksi ulkoistetuista toiminnoista nousivat tekniikka ja markkinointi. Nämä osa-alueet nousivat useimmiten ulkoistetuiksi tapahtuman osa-alueiksi myös kirjallisuudessa (Liskola-Kesonen 2004, 46). Yhteistyöyrityksiä oli myös hyödynnetty hyödykkeiden tarjoajana. Vastineeksi yritykset saivat näkyvyyttä ja asiakaskontakteja. Toisin sanoen vastuuta tapahtuman järjestämisestä oli jaettu motivoimalla yrityksiä heitä kiinnostavalla tavalla.

On huomioitavaa, että kaikki tapahtumat olivat saaneet alkunsa järjestävän tahon yhteisestä innostuksesta ja tavoitteesta. Joten mikäli tapahtuman päävastuu haluttaisiin siirtää jollekin uudelle taholle, olisi sille keksittävä riittävän hyvä motivointikeino, jotta innostus olisi yhtä suuri kuin jos idea olisi alun perinkin heidän.

Vuosikelloa koskevat tärkeimmät seikat liittyivät työryhmän jäsenten vaihtuvuuteen. Vuosikellolla on merkittävä osuus tapahtuman järjestämisessä, mikäli avaintoimintoja on ulkoistettu. Kirjallinen aikataulutus olisi tarpeellinen myös niille tapahtumille, joissa työryhmä pysyy samana vuodesta toiseen, sillä haastateltavat myönsivät unohduksia tapahtuvan. Kuten teoriaosiossa mainitsimmekin, vuosikello auttaa yhteisten päämäärien saavuttamista ja osoittaa tehtävien tärkeysjärjestyksen (Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti 2010). Vuosikellon puuttuessa vastuualueiden jaon tulisi olla siis erittäin selkeä, jotta päällekkäiseltä turhalta työltä sekä unohtuneilta tehtäviltä vältyttäisiin. Lisäksi täytyisi ajatella tapahtuman jatkuvuutta, sillä työryhmän jäsenet voivat tulevaisuudessa syystä tai toisesta vaihtua, jolloin katoaisi myös tieto, joka on ollut vain heidän varassa. Vuosikello tulisi toteuttaa sellaisessa muodossa, että se mahdollistaisi myös selkeän näkymän päällekkäin tapahtuville tehtäville.

6 VAIHTOEHTOISET JÄRJESTÄMISMALLIT TORNION KAUPUNGILLE

6.1 Kalottjazz & Blues Festival

Kalottjazz & Blues -festivaalien kävijämäärä on vähentynyt parin viime vuoden aikana, joten herää kysymys, onko markkinointiin panostettu riittävästi tai ovatko Torniossa pidettävät päällekkäiset tapahtumat vaikuttaneet kävijämäärän laskuun. Tällä hetkellä tapahtuman päätavoitteena ei ole tuottaa voittoa vaan tarjota ihmisille kulttuurielämyksiä. Kun järjestäjinä ovat Tornion ja Haaparannan kaupungit, järjestäjäosapuolet kattavat mahdolliset tappiot niiden suuruudesta riippumatta. Mikäli järjestäjäksi palkattaisiin yksittäinen toimija, olisi voiton tuottaminen pakollista ja näin ollen tapahtumaan panostaminen ja sen kehittäminen olisi järjestävälle taholle välttämätöntä.

Tällä hetkellä Kalottjazz & Blues -festivaaleista vastaa 4–5 hengen työryhmä, joka koostuu Tornion ja Haaparannan kulttuuritoimistojen edustajista. Tutkimustuloksista kävi ilmi, että työryhmässä tulisi olla noin kymmenen henkilöä, joten päätimme kehittää uuden järjestämismallin tutkimustulosten mukaisesti. Tornion kaupungilta toivottiin, että uudessa järjestämismallissa kaupungin rooli olisi toimia lähinnä rahallisena tukena ja kulttuuritoimistojen vastuu tapahtuman järjestämisestä siirtyisi jollekin alueen yritykselle tai yhdistykselle. Mutta koska tapahtuma kuuluu arvostettuun Finland Festivals -ketjuun, jolla on tarkat kriteerit ketjun jäsenille, päädyimme kuitenkin ratkaisuun, jossa kulttuuritoimistot olisivat edelleen mukana järjestämisessä mutta huomattavasti pienemmällä työpanoksella. Mikäli uusi järjestävä taho pysyisi päävastuussa myös tulevana vuosina, voisi kulttuuritoimistojen vastuun siirtää yritykselle/yhdistykselle kokonaisuudessaan.

Kalottjazz & Blues -festivaalit ovat mielestämme liian laaja tapahtuma jo olemassa olevalle, muuhun toimintaan tarkoitettulle yhdistykselle hoidettavaksi, sillä mikäli tapahtuma tuottaisi tappiota, yhdistyksen pääasiallinen toiminta kärsisi. Yhdistystä järjestäväksi tahoksi harkittaessa tulisi kaupungin vähintäänkin myöntää järjestävälle yhdistykselle tappiontakaus. Näin ollen suosittelimme tapahtumanjärjestäjäksi alan osaavaa yritystä. Se myös tarjoaisi tapahtumalle huomattavaa

tavasti enemmän kuin muuhun toimintaan suuntautunut yhdistys, sillä tapahtumatoimisto tarjoaa ammatillisen otteen lisäksi uusimman tiedon tapahtuman järjestämisestä, luovan näkökannan suunnitteluvaiheeseen sekä kontaktit ja kokemukset alihankkijoista. Tapahtumajärjestäjä valittaisiin tarjouskilpailun perusteella. Valinnassa tulisi ottaa huomioon suhteen pysyvyys ja yhteistyön hedelmällisyys myös tulevaisuudessa, sillä joka vuosi ei ole järkevää palkata eri tapahtuman järjestäjää.

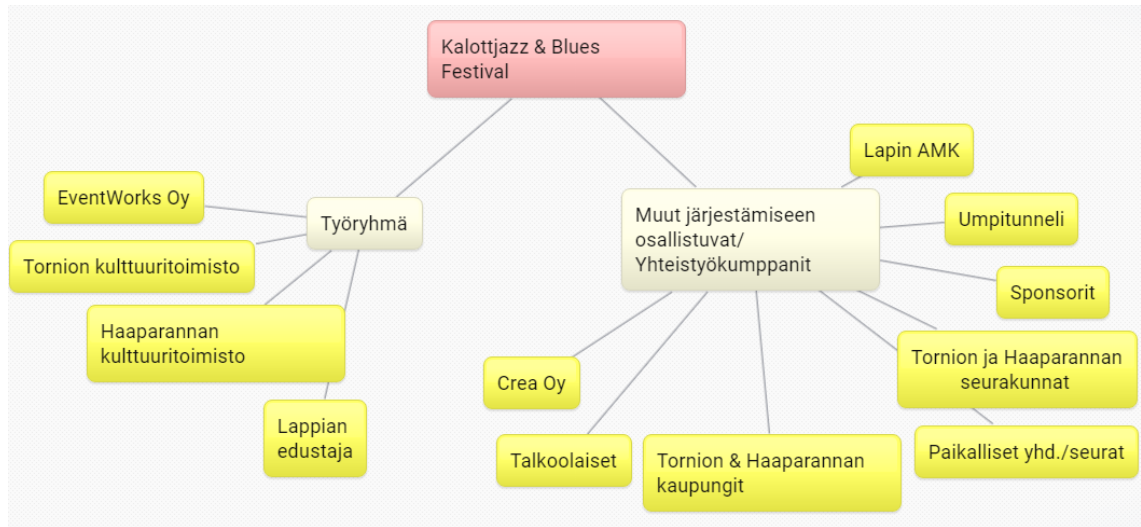
Käytämme järjestämismallissamme tapahtuman esimerkkipääjärjestäjänä yritystä EventWorks Oy, sillä se on paikallinen tapahtumajärjestäjä ja jo ennestään tuttu yhteistyökumppani Tornion ja Haaparannan kaupungeille. Työryhmässä olisi yksi-kaksi henkilöä Tornion kulttuuritoimistosta, yksi-kaksi henkilöä Haaparannan kulttuuritoimistosta, yksi henkilö ammattiopisto Lappialta ja loput työryhmän jäsenistä koostuisivat EventWorksin henkilökunnasta. Työryhmän puheenjohtajana toimisi vastuhenkilö EventWorks Oy:ltä. Työryhmä vastaisi tapahtuman suunnittelusta, mutta EventWorks huolehtisi päätösten toimeenpanosta ja toteutuksen seurannasta eli tapahtuman kokonaisvastuu olisi heillä. Tornion ja Haaparannan kulttuuritoimistot toimisivat työryhmässä lähinnä toimintaa ohjaavina neuvonantajina sekä hoitaisivat tapahtuman avustusanomukset. EventWorks vastaisi muun muassa luvista, tapahtuman lavarakennelmista, logistikkasta, äänentoisto- ja valaisutekniikasta, tapahtumatilojen varaamisesta sekä ammattilaisesiintyjien hankinnasta, sopimuksista, lennoista, kuljetuksesta ja majoituksesta. Työryhmä huolehtisi yhdessä sponsoreiden hankinnan, tapahtuman jälkimarkkinoinnin ja palautteen keräämisen. Sponsorit saisivat vastineeksi ilmaisliput tapahtumaan sekä näkyvyyttä tapahtuman markkinoinnissa ja tapahtuma-alueella.

Tornion ja Haaparannan kaupungit osallistuisivat tapahtuman rahoittamiseen sovittulla summalla, joka olisi budjetoitu kaupunkien talousarvioon. Kaupungit osallistuisivat myös omien kanavien kautta markkinointiin ja tarjoaisivat kaupunkien omistamat alueet vuokravapaasti tapahtuman käyttöön. Vaikka kaupungit osallistuvat tapahtuman markkinointiin, päävastuu olisi kuitenkin mainostoimistolla. Käytämme mallissamme esimerkkinä mainostoimistona Crea Oy:tä. Työryhmä tekisi yhteistyötä Crean kanssa painotuotteiden sekä mainosten suunnittelun osalta.

Myös ammattiopisto Lappia osallistutettaisiin järjestämistöimiin. Lappian Pop & Jazz Konservatoriolta tulisi oppilasesiintyjät, jotka saisivat vastineeksi kokemusta ja mahdollisesti myös opintopisteitä. Näin ollen myös konservatorion tiloja hyödynnettäisiin tapahtumassa. Lisäksi Lappian hotelli-, ravintola- ja catering-koulu- tuslinjalta tulisi esiintyjien ja talkoolaisten ruoat, mikäli sopimus koulun kanssa kesäaikaiselle työskentelylle saataisiin sovittua. Talkoolaisista ja esiintyjistä huolehtiminen nousi ulkopaikkakuntien haastattelujen aikana esiin tärkeänä seikkana, joten ruokailu tulisi mielestämme järjestää. EventWorksin niin halutessa myös Lappian tekniikkaopiskelijoita voisi hyödyntää. Koska Lappia olisi tärkeä yhteistyökumppani, tapahtuman työryhmään kuuluisi ammattiopisto Lappialta yksi edustaja, joka voisi organisoida ammattiopiston toimintoja. Kuten opinnäytetyön teoreettisessa osuudessa todettiin, olisi suunnitteluun hyvä ottaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa mukaan kaikki henkilöt, joiden panos on tarpeen tapahtuman toteutuksessa, jotta saataisiin uusia näkökulmia ja kaikki tapahtuman järjestäjät saataisiin sitoutettua paremmin tapahtuman tavoitteisiin.

Halusimme hyödyntää myös toisen oppilaitoksen osaamista mallissamme. Lapin ammattikorkeakoulun LiikeAkatemia koostuu oppilaiden omista yrityksistä, jotka voisivat huolehtia tapahtuma-alueen kioskitoiminnasta. Akatemialaisille tällainen Pop-Up-toiminta on jo tuttua, ja he varmasti mielellään osallistuisivat, sillä he saisivat tuoton kioskitoiminnasta. Yhteistyökumppaneina toimisivat myös Tornion ja Haaparannan ravintolat, jotka tarjoaisivat osan tiloista tapahtumalle. Vastineeksi ne saisivat näkyvyyttä tapahtuman markkinoinnissa sekä asiakaskontakteja. Käytämme mallissamme esimerkkinä ravintola Umpitunnelia, sillä sen tilat ovat riittävät ja tapahtumaan sopivat, säästä riippumatta. Paikalliset seuratyhdistykset voisivat huolehtia alueen järjestyksen valvonnasta sekä liikenteen ohjauksesta heille sopivalla tuntipalkalla. Alueella tapahtuvasta lipunmyynnistä ja juoksevista asioista vastaisivat molemmista maista tulevat talkoolaiset, jotka saisivat vastineeksi ilmaisliput yhdelle tapahtumapäivälle sekä ilmaisen ruoan työpäivän aikana. Tornion ja Haaparannan seurakunnat osallistuisivat tapahtumaan tarjoamalla tilat kirkkokonserteille.

Järjestämismallin suunnittelussa on hyödynnetty tutkimustuloksia, Tornion haastatteluita, omaa luovuuttamme sekä aiheeseen liittyvää kirjallisuutta (Kuvio 4).

Kuvio 4. Järjestämismalli Kalottjazz & Blues Festival -tapahtumaan

6.2 Peräpohjolan markkinat

Kuten Kalottjazzien järjestämismallissa, myös Peräpohjolan markkinoiden mallissa on hyödynnetty tutkimustuloksia, Tornion haastatteluja, alan kirjallisuutta sekä omaa luovuutta. Peräpohjolan markkinat on melko pieni tapahtuma, joten markkinoiden järjestämisessä voisi hyödyntää yhdistystyövoimaa. Järjestämismallissa käytämme esimerkkipääjärjestäjänä Tornion Pallo-47 ry:tä, sillä yhdistys on vastannut markkinoiden ravintolatoiminnasta sekä liikenteen ohjauksesta, joten tapahtuma on heille jo ennestään tuttu. Yhdistys on myös riittävän suuri hoitaakseen tämän kokoisen tapahtuman oman yhdistystoimintansa ohella. Huomioitavaa kuitenkin on, että tarkka kirjallinen suunnitelma ja tehtävien kuvaus tulisi olla luotuna ennen ehdottamamme mallin mahdollista toteuttamista.

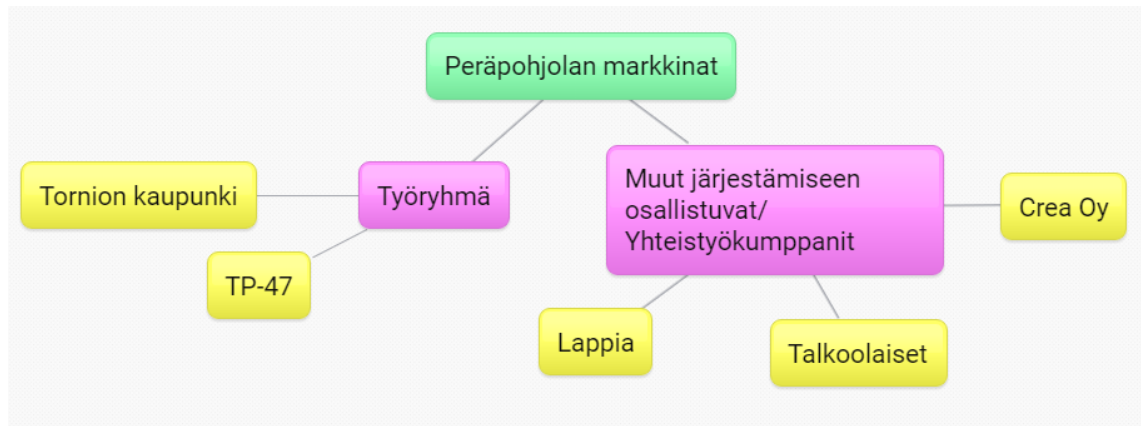
Järjestämistoimet voisi mielestämme ulkoistaa kaikilta muilta osin paitsi ohjelma-vastaavan osalta. Näin ollen näytelmiin ja esiintyjiin liittyvät tehtävät kuuluisi edelleen kaupungille. Markkinoiden luonne vaatii tietynlaiset raamit, ja jotta tapahtuman henki pysyisi ennallaan, tarvitaan vanhasta organisoitijasta joku, joka tuntee tapahtuman historian ja voi tehdä yhteistyötä uuden järjestävän tahon kanssa, joka kuitenkin toisi tapahtumaan uusia ideoita ja näkökulmia. Kuten teoriaosuudessa jo mainittiin, mikäli oma organisaatio ei ole mukana järjestelyissä millään tavalla, voi brändimielikuvan mukainen tapahtuman toteutus kärsiä.

Kaupunki toimisi muilta osin taustatukena, tarjoaisi tapahtuma-alueen vuokrava- paasti, palkkaisi tapahtumaa varten tarvittavat ulkopuoliset tahot sekä avustaisi tapahtumaa kiinteällä rahasummalla, joka olisi budjetoitu kaupungin talousarvi- oon. Toiminnan järjestämisen siirtäminen jo olemassa olevalle yhdistykselle voi olla haastavaa, sillä yhdistys syntyy yleensä yhteisestä innostuksesta ja mielen- kiinnon kohteesta. Mikäli jo olemassa oleva yhdistys ottaa tapahtuman hoitaak- seen, on sille löydyttävä riittävän hyvä motivointikeino, kuten tutkimustuloksissa todettiin. Tässä tapauksessa motivoivana tekijänä toimisi yhdistyksen toiminnan rahoittaminen. Jotta tämä olisi mahdollista, markkinoille otettaisiin käyttöön pää- symaksu. Pääsymaksun ei tarvitse olla suuri, sillä markkinoilla on jo vakiintunut kävijäkunta, joka takaisi yhdistykselle hyvän tuoton. Yhdistys saisi siis pääsymak- sutulot sekä ravintolatoiminnan tuoton.

Pääsymaksun periminen tarkoittaisi myös mahdollisesti toiminnan laajentamista, sillä ihmiset odottavat rahoilleen vastinetta. Uusi järjestävä taho voisi tuoda ide- oita tarjonnan monipuolistamiseen. Peräpohjolan markkinat on periaatteessa koko perheen tapahtuma, mutta tarjonta rajoittuu mielestämme houkuttelemaan lähinnä keski-ikäistä ja iäkkäämpää kävijäkuntaa. Mielestämme Peräpohjolan markkinoille voisi ideoida myös lapsille ja nuorille viihdykettä ja ajanvietettä. Ro- vaniemen Wanhoilla Markkinoilla on otettu hyvin huomioon kaiken ikäiset vierai- lijat ja Peräpohjolan markkinat voisi saada kyseisestä tapahtumasta hyviä vink- kejä kasvattaakseen nuoremman sukupolven kävijämäärää. Wanhat Markkinat tarjoaa lapsille ja nuorille esimerkiksi ajan henkeen sopivia pelejä ja huvilaitteita sekä jopa lapsiparkin, jolloin aikuiset saavat omaa aikaa markkinoilla.

Mallissamme (Kuvio 5) työryhmä koostuu yhdestä Tornion kaupungin työnteki- jästä sekä kuudesta TP-47:n jäsenestä. Työryhmän puheenjohtajaksi valittaisiin yhdistyksestä se, joka kykenee vastuun kantamaan. Työryhmä vastaa tapahtu- man suunnittelusta ja toteutuksesta. Tapahtuman markkinointi olisi hyvä ulkois- taa mainostoimistolle, sillä pääsymaksun käyttöönottoaminen ja toiminnan mah- dollinen monipuolistaminen vaativat nykyistä houkuttelevampaa ja näkyvämpää markkinointia. Käytämme jälleen mainostoimistoesimerkkinä Crea Oy:tä. Lap- pian kanssa yhteistyö jatkuisi puvustuksen, markkinapöytien rakentamisen sekä teknikkojen osalta. Vastineeksi opiskelijat saisivat kokemusta ja opintopisteitä.

TP-47 vastaisi yhteistyökumppaneiden yhteydenpidosta. Tapahtuman liikenteen ohjauksesta, lipunmyynnistä ja järjestyksen valvonnasta huolehtisi talkoolaiset, jotka saisivat tapahtumaan muutaman ilmaislipun sekä ilmaisen ruoan työpäivän aikana.

Kuvio 5. Järjestämismalli Peräpohjolan markkinoille

7 PERÄPOHJOLAN MARKKINOIDEN VUOSIKELLO

Kuten Kivimäki (2016) haastattelussaan totesi, Peräpohjolan markkinoiden järjestämistehtävät ja aikataulu vaihtelevat hyvin paljon tilanteen mukaan. Aikataulun hahmottamista hankaloitti entisestään se, että tämän vuoden markkinat toteutettiin uudella konseptilla, jolloin suunnitteluvaihe kesti huomattavasti normaalia pitempään. Seuraavan vuoden aikataulutusta ei osattu vielä toukokuussa haastattelujen aikaan kertoa, joten tarkkaa kuvausta tapahtuman tehtävistä ja aikataulutuksesta emme saaneet. Kuten tutkimustuloksissa totesimme, tapahtuman vaativat tehtävät toteutetaan usein samanaikaisesti. Näin ollen päätimme paneutua siihen, miten Tornion kaupunki voisi toteuttaa vuosikellon mahdollisimman tarkasti ja helposti ilman, että se veisi liikaa työryhmän tai jonkin sen jäsenen aikaa.

Lähdimme hakemaan vaihtoehtoisia menetelmiä kuvata vuosikelloa, joissa tehtävien ajankohta olisi graafisesti esitetty niin, että se ei sulkisi pois päällekkäin toteutettavia tehtäviä. Löysimme projektinhallintaohjelmat, jotka olivat meille ennestään tuntemattomia. Ohjelmia on useita, ja ne sisältävät monia eri toimintoja. Tutustuimme eri projektinhallintaohjelmiin ja esitämme tässä opinnäytetyössä yhden esimerkkiohjelman, jonka avulla vuosikello voidaan toteuttaa. Toteutimme karkean kirjallisen vuosikellon Peräpohjolan markkinoille Smartsheet-ohjelman ilmaisversion avulla. Ohjelma avaa vuosikellon useaan eri näkymään. Näkymät voidaan avata muun muassa niin, että tehtävät näkyvät kategorioituna, jolloin nähdään mitkä toiminnot ovat päättyneet, parhaillaan käynnissä tai vielä aloittamatta. Esittelemme näkymistä Gantt-näkymän, jolloin ruudulle avautuu tehtäväkokonaisuudet, niiden alla olevat tehtävät sekä tehtävien kesto graafisesti esitetynä (Kaavio 1).

Vuosikellon toteutuksessa on hyödynnetty haastattelumateriaalia Peräpohjolan markkinoista, tutkimustuloksia ulkopaikkakuntien tapahtumista sekä tapahtuman järjestämiseen liittyvää kirjallisuutta. Vuosikellon tehtävien ajankohdat ovat suuntaa antavia. Työtehtävät on pyritty kirjaamaan tapahtuman omien käytänteiden mukaisesti ja ne on rajattu koskemaan tapahtuman järjestämisen kannalta tarvit-

Koemme, että online-projektinhallintaohjelma helpottaisi kirjallisen suunnitelman laadintaa ja muokkausta sekä säästäisi työryhmän aikaa. Ohjelma myös mahdollistaa toimintaprosessin reaaliaikaisen seurannan, sillä työpöytä voidaan jakaa kaikille työryhmän jäsenille. Heille voidaan antaa oikeudet joko tarkkailla tai muokata tehtäväkokonaisuuksia ja aikataulutusta verkossa. Suosittelemme kuitenkin antamaan muokkausoikeudet kaikille työryhmän jäsenille ehdollisesti niin, että työryhmän puheenjohtajan olisi ne ensin hyväksyttävä omalla käyttäjällään. Näin jokainen henkilö voi itse kirjata tehtävänsä vuosikelloon, jolloin aikataulu saadaan nopeasti muodostettua. Myös mahdolliset viivästymiset ja aikaistumiset ovat näin koko työryhmän tiedossa ilman erillisiä ilmoituksia asiasta. Mikäli tapahtuma vaatii uusia toimenpiteitä/tehtäviä, on ne myös helppo lisätä listaan, jolloin ne ovat kaikkien tiedossa.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyömme aihe oli hyvin mielenkiintoinen ja haastava. Alkuperäisenä tarkoituksenamme oli suunnitella Peräpohjolan markkinoille ja Kalottjazz & Blues-festivaaleille yhteinen järjestämismalli. Haastatteluita tehdessämme kävi kuitenkin ilmi, että kyseessä on kaksi täysin eriluontoista, eri tavalla toteutettua sekä eri kokoluokan tapahtumaa, joten päädyimme kehittämään molemmille tapahtumille omat mallit. Järjestämismallit on yksilöity juuri näihin Tornion tapahtumiin, joten niitä ei voida yleistää mihin tahansa tapahtumaan. Kuten aiemmin opinnäytetyössä mainitsimme, järjestämismallejamme voidaan kuitenkin hyödyntää samankokoisissa ja -luonteisissa tapahtumissa.

Järjestämismallien lisäksi esittelimme opinnäytetyössämme projektinhallintaohjelmien hyödynnettävyyttä ja toteutimme Peräpohjolan markkinoiden vuosikellon yhdellä esimerkkiohjelmalla. Vuosikello toteutettiin karkeana versiona, sillä ajalliset resurssimme eivät mahdollistaneet tarkan vuosikellon laadintaa. Täsmällisen vuosikellon suunnittelu olisi vaatinut vuoden seurannan työryhmän kokouksissa sekä jokaisen työryhmän jäsenen haastattelemisen heidän tehtävistään. Ehdottaisimmekin, että Tornion kaupungin tapahtumiin luotaisiin tarkat kirjalliset toimintaohjeet esimerkiksi työryhmien puolesta, tai tämä voisi myös olla jatko-opinnäytetyön aiheena. Online-projektinhallintaohjelmat olisivat tähän erittäin hyvä työkalu. Kirjalliset ohjeet Peräpohjolan markkinoiden sekä Kalottjazz & Blues -festivaalien järjestämisestä turvaisi osaltaan tapahtumien jatkuvuutta ja estäisi kaupunkia tulemasta riippuvaiseksi työryhmästä tai muutamista avainhenkilöistä. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että kuka tahansa kaupungin valtuuttama henkilö voisi hoitaa poisjääneen henkilön vastuusuuden ohjeiden avustuksella.

Ennakkokäsityksemme tutkimukseen liittyvästä aineiston keruusta poikkesi siitä, mitä se todellisuudessa oli. Koska tapahtumien järjestäminen on nykyisin niin yleistä, oletimme myös kirjallisuutta aiheesta löytyvän useasta eri näkökulmasta. Mietimme tarkkaan, mitä aiheita haluamme teoreettisessa viitekehyksessä tarkastella, jotta teoriaosuudesta olisi hyötyä toimeksiantajallemme ja jotta se vastaisi tutkimustamme. Halusimme syventyä itse järjestämismalliin ja aikataulutukseen liittyviin asioihin, mutta niihin luotu vähäinen kirjallisuuden määrä yllätti mei-

dät. Hankimme myös englanninkielistä kirjallisuutta, mutta hakemamme teoria-tieto oli lähes samaa kuin suomenkielisessä tai käsittelemistämme aiheista poikkeavaa. Jokainen tapahtuma on hyvin yksilöllinen, mikä selittää omalta osaltaan kirjallisuuden vähäisyyden. Koemme kuitenkin, että löysimme opinnäytetyötämme varten empiiristä osiota vastaavaa hyödyllistä tietoa.

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän keinoin, ja opinnäytetyötämme varten haastattelimme henkilöitä Torniossa, Rovaniemeltä, Oulusta ja Kemistä. Jokaiselta haastateltavalta pyydettiin lupa nimen julkaisemiseen opinnäytetyömme yhteydessä. Tutkimus toteutettiin tutkimuseettisiä lähtökohtia kuten rehellisyyttä, objektiivisuutta sekä avoimuutta noudattaen. Tutkimuksessa nostimme esiin haastatteluista ne kohdat, jotka koimme olennaisiksi tutkimuksen kannalta. Tulosten vastaavuutta tutkimusongelmaan rajoitti se, että emme löytäneet lähialueilta samankaltaisia tapahtumia, joissa tapahtuman järjestämisen päävastuu olisi nimenomaan kaupungilla ja yrityksiä tai yhdistyksiä olisi hyödynnetty järjestämistoimissa. Aineistomme tapahtumissa aseteltu oli näin ollen päinvastainen.

Tutkimuksen eteneminen käytännössä tutkimusmenetelmän teorian mukaisesti nousi yllättävän tärkeäksi seikaksi. Haastatteluiden ja niiden aukikirjoituksen jälkeen koimme, että meillä olisi jo ollut tarvittava tieto tuotoksiamme varten. Analyysivaiheessa kuitenkin huomasimme monia asioita, joihin emme olleet osanneet aiemmin kiinnittää huomiota. Analyysi onnistuikin mielestämme hyvin, sillä pystyimme analysoimaan tutkimuksen tulokset objektiivisesti ja saimme keskeistä materiaalia tuotoksiamme varten.

Opinnäytetyössä selvitettiin, miten eri tahoja saataisiin osallistutettua tapahtuman järjestämisen eri vaiheisiin ja millä aikataululla järjestämistoimet tulisi toteuttaa. Näiden pohjalta loimme uudet järjestämismallit omaa luovuutta sekä teoriaa hyödyntäen (ks. luku 6). Myös toimeksiantajan toiveet otettiin huomioon parhaaksi näkemällämme tavalla. Opinnäytetyön tekeminen oli mielenkiintoista, sillä syvennymme tapahtuman järjestämiseen yhä enemmän tutkimuksen edetessä. Haas-

teeksi koituivat resurssimme, jotka rajoittivat haastatteluiden teon ainoastaan lähialueille. Saimme kuitenkin tehdyistä haastatteluista yhtenäistä materiaalia sekä tietoa tapahtumien eri käytänteistä, joita hyödynsimme opinnäytetyössämme.

Tänä vuonna Peräpohjolan markkinat ja Kalottjazz & Blues -festivaalit ajoittuivat samalle viikonlopulle. Kesän aikana järjestetään useita eri tapahtumia asiatahtumista viihdetapahtumiin, joten ehdotamme Tornion kaupunkia hyödyntämään sateenvarjomallia ja järjestämään Torniolle omat festivaaliviikot, johon houkutel-taisiin tapahtuman järjestäjiä yhteismarkkinoinnin ja suuremman kävijämäärän avulla. Tornion kaupunki rahoittaisi ainoastaan Peräpohjolan markkinoita ja Kalottjazz & Blues -festivaaleja ja muiden tapahtumien järjestävät tahot hoitaisivat sekä aluevuokran että rahoituksen itse. Sateenvarjomallissa markkinointikulut olisivat pienemmät, sillä samoilla mainoksilla voitaisiin markkinoida useampaa eri tapahtumaa. Festivaaliviikkoon kuuluisi sekä ilmaisia että maksullisia tapahtumia, ja tapahtumien aikataulutus tulisi sopia järkeväksi niin, etteivät ilmaistapahtumat olisi päällekkäisiä maksullisten kanssa. Tornion kaupungin tulisi myös organisoita tapahtumaviikkoja niin, ettei samasta kohderyhmästä kilpailevia tapahtumia järjestettäisi samanaikaisesti.

LÄHTEET

Artes, K., Björkqvist, L., Halonen, K., Hero, L-M., IsoAho, J., Karhu, L., Suosalo, A. & Uotila, P. 2010. Tuottaja 2020 – Osaraportti 1. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu. Viitattu 4.10.2016 http://tuottaja2020.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/Kokooa/1_Kulttuuri_kokooa_Halonen_WEB.pdf.

Elojazz 2016. Info. Viitattu 19.8.2016 <http://www.elojazz.com/info/>.

Etelä-Pohjanmaan liitto 2009. Tapahtumanjärjestäjän opas. Julkaisu C:57. Viitattu 4.10.2016 http://www.epliitto.fi/~epliitto/images/C_57_Tapahtumajarjestajan_opas.pdf.

Finland Festivals 2013. Kalottjazz & Blues Festival, Tornio/Haaparanta. Viitattu 26.7.2016 <http://www.festivals.fi/festivaalit/kalottjazz-blues-festival-torniohaaparanta/#.V5dYILiLTIV>.

Halmkrona, I. 2016. Tornion kaupunki. Sivistystoimen johtajan haastattelu 13.5.2016.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2009. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Iiskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka – käsikirja tapahtumajärjestäjille. Suomen liikunta ja urheilu ry.

Junes, H. 2016. Tornion kulttuuritoimisto. Kulttuurisihteerin haastattelu 25.5.2016.

Kalottjazz & Blues Festival 2016. Vuoden 2016 Kalottjazz & Bluesfestivaalin lehdistötiedote. Viitattu 26.7.2016 <http://www.kalottjazzblues.net/blogi/2016-lehdistotiedote/>.

Kananen, J. 2008. Kvali: Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kansallinen sivistysliitto 2016. Millainen on hyvä tapahtuma. Viitattu 19.5.2016 <http://www.kansio.fi/jarjestotoiminnan-kasikirja/tapahtumaopas/millainen-on-hyva-tapahtuma/>.

Kauhanen, J., Juurakko A. & Kauhanen, V. 2002. Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Vantaa: WSOY.

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry 2016. Näin tapahtuma onnistuu. Tapahtuman toteuttaminen. Viitattu 4.10.2016 <http://www.kvtl.fi/fi/opas-perhetapahtuman-jarjestajalle/nain-tapahtuma-onnistuu/tapahtuman-toteuttaminen/>.

Kemin kaupunki 2016. Easy Living in Kemi. Viitattu 19.8.2016
<http://www.kemi.fi/tapahtuma/easy-living-in-kemi-tapahtuma/>.

Kivimäki, L. 2016. Tornion kansalaisopisto. Taideaineiden vastaavan opettajan haastattelu 11.5.2016.

Klaavuniemi, K. 2016. Kemin kaupunki. Nuoriso-ohjaajan ja Kemitiimin toiminnanjohtajan haastattelu 27.5.2016.

Koulutuskeskus Sedu 2013. EventManual – Tapahtumatuottamisen opas Sedu-laiselle. Viitattu 4.10.2016 <http://www.sedu.fi/loader.aspx?id=54ca6e9e-8269-406d-8a73-2cf397e20540>.

Kuivamäki, K. 2016. Elojazz. Sähköposti anniina.torma@edu.lapinamk.fi 22.8.2016. Tulostettu 24.8.2016.

Laajoki, T. 2016. Kemin kaupunki. Nuoriso-ohjaajan haastattelu 27.5.2016.

Lähteenmäki, A. 2016. Oulun kulttuuritapahtumat yhdistys ry. Kulttuurituottajan haastattelu 26.5.2016.

Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti 2010. Vuosikello. Viitattu 20.8.2016
<http://matkailu.luc.fi/Tuotekehitys/Tyokaluja-/Ideointiin/Vuosikello>.

Oulun juhlaviikot 2016. Elojazz. Viitattu 19.8.2016 <http://www.oulunjuhlaviikot.fi/tapahtumat/elोजazz/>.

Ratsastusseura Win win ry 2014. Tapahtuman järjestämisopas. Viitattu 5.9.2016 <http://winwin.sporttisaitti.com/@Bin/129103/WIN+WIN+Tapahtuma+j%C3%A4rjest%C3%A4misopas.pdf>.

Raj, R., Walters, P. & Rashid, T. 2013. Events Management – principles and practise. 2nd edition. London: SAGE publications.

Rojola, J. 2016. Kemin kaupunki. Nuoriso-ohjaajan haastattelu 27.5.2016.

Tornion kaupunki 2011a. Tornio-info: Erytispiirteitä ja tietoja. Viitattu 18.5.2016
<https://www.tornio.fi/index.php?p=Kuntainfo>.

Tornion kaupunki 2011b. Julkinen liikenne Torniossa. Viitattu 18.5.2016
<https://www.tornio.fi/Liikenne>.

Tornion kaupunki 2011c. Tornion kaupunki työn antajana. Viitattu 18.5.2016
<https://www.tornio.fi/index.php?p=Henkilostopalvelut>.

Tornion kaupunki 2011d. Peräpohjolan markkinat 2009. Viitattu 26.7.2016
<http://www.tornio.fi/perapohjolanmarkkinat>.

Tornion kaupunki 2011e. Peräpohjolan markkinat. Viitattu 26.7.2016
<https://www.tornio.fi/index.php?p=Markkinat>.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 1.-2. painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2014. Tapahtuma on tilaisuus: Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 4., uudistettu laitos. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Varjo, V. 2016. Varjo-Galleria. Yrittäjän haastattelu 23.5.2016.

Väestörekisterikeskus 2016. Asukasluvut. Viitattu 18.5.2016 <http://vrk.fi/default.aspx?docid=9577&site=3&id=0>.

LIITTEET

Liite 1. Haastattelurunko

Liite 2. Alkuperäisilmaus - Pelkistetty ilmaus

Liite 3. Pelkistetty ilmaus - Alaluokka

Liite 4. Alaluokka - Yläluokka - Pääluokka

Liite 1. Haastattelurunko

1. Millainen tapahtuman luonne on?
2. Kuinka paljon ihmisiä tapahtumassa vuotuisasti käy?
3. Onko tapahtumaan sisäänpääsymaksua?
4. Kuinka monta jäsentä työryhmässä on?
5. Mitkä eri tahot järjestämisestä tällä hetkellä vastaavat?
6. Mitä eri vastuualueita tapahtumanne järjestämiseen kuuluu?
7. Miten vastuualueet on jaettu?
8. Mikä vastuualue työllistää eniten?
9. Mikä on kaupungin rooli tapahtuman järjestämisessä?
10. Onko tapahtuman suunnittelussa/toteutuksessa mukana yhdistyksiä tai yrityksiä?
11. Jos on, niin onko heille tarjottu jotain vastineeksi osallistumisesta?
12. Missä aikataulussa mikäkin järjestelyn osa suoritetaan?
13. Löytyykö tapahtumalle kirjallista suunnitelmaa?
14. Kuinka usein kirjallista suunnitelmaa päivitetään?

Liite 2. Alkuperäisilmaus – Pelkistetty ilmaus

ALKUPERÄISILMAUS	PELKISTETTY ILMAUS
"Tapahtumaa tehdään silleen läpi vuoden, ett ku edellinen festivaali loppuu, niin sitten viimeistellään tietysti se, mutta lähetään jo miettimään siinä kohtaa viimeistään, että mitä tapahtuu ens vuonna." (Lähteenmäki)	Ennakoiva ideointi
"Markkinakauden jälkeen vähän hengähdetään ja itse asiassa tässä koko ajan ideoidaan seuraavaa vuotta, laitetaan paperille ylös ja kaikki miettii pää punasena, että mitä tapahtuu." (Varjo)	Ideointi syksyn tauon aikana
"Hetki, kun edellinen tapahtuma on ohi, niin sitten aletaan jo ideoidaan uutta ja myös sen tapahtuman aikana." (Rojola)	Uuden tapahtuman ideointi edellisen tapahtuman aikana
"Syksystä joulukuun on lepoa." (Varjo)	Syyskausi lepoa järjestämisestä
"Mie oon se, joka alottaa tämän jo tammikuussa. Muut tulee sit pikkuhiljaa matkaan." (Varjo)	Tapahtuman järjestämisen aloitus tammikuussa
"Luvulle on olemassa omat deadlinet, varsinkin ku on kesällä tapahtuma ja on kaupungin työntekijät kesälomilla, niin tässä hyvin loppukeväästä niitä ruvetaan tekemään." (Lähteenmäki)	Lupien haku loppukeväästä
"Ohjelman suunnittelun jälkeen lähetään tekemään taiteilijoiden kanssa sopimuksia ja lähetään siitä rakentamaan sitä runkoa ja kokoajan tulee lisää siihen niitä pieniä yksityiskohtia ja sitä minkälaiseksi se muodostuu se kokonaisuus. Sitten markkinointia ja nettisivuja ja kaikkee muuta sellaista." (Lähteenmäki)	Järjestämisen eteneminen tiedossa
"Jazzit on julkistettu sanoisinko huhtikuun alkupuolella." (Lähteenmäki)	Tapahtuman julkistaminen keväällä
"Tapahtuma-aika katsotaan edellisenä syksynä. Ja tammikuussa, ku tulee se puhelinsoitto, että hei ootteko miettineet, että mikä viikko se on ens kesänä. Joutuu niinkö alottaa sen miettimisen, että mitä se on ja missä se on." (Klaavuniemi)	Tapahtuman ajankohdan päättäminen ja tapahtuman suunnittelun liikkeelle lähtö
"Artistien buukkaamiset pitää tapahtua hyvissä ajoin ja niinku tammikuussa jo ostetaan lentoja." (Lähteenmäki)	Artistit ja lennot tammikuussa
"Ensin tulee neuvottelut Rauhalan kanssa, että ovatko mukana ensi vuonna ja sen ohjelman kasaamisestahan se hyvin pitkälle lähtee liikkeelle, että tiedetään minkälaista ohjelmaa." (Lähteenmäki)	Tapahtuman järjestäminen aloitetaan paikan ja ohjelman suunnitella

"Se julkistus on kesäkuun eka viikko." (Rojola)	Tapahtuman julkistaminen kesäkuussa
"Meillä markkinakausi alkaa virallisesti nyt lauantaina (28.5), ku meillä on nää kuumotusiltamat. Ja uus hyväntekeväisyyskohde sitten esiintyy siellä. Siitä lähtee markkinakausi liikkeelle. Sitte markkinakausi loppuu syksyllä jälkilöylyiltamiin, missä hyväntekeväisyyspotti annetaan hyväntekeväisyyskohteelle." (Varjo)	Tapahtuman etenemisen tiedostaminen
"Heinäkuu on yleensä ollu semmonen, heinäkuun kaksi kolme ensimmäistä viikkoa ollu semmosia, että sillon ei yleensä tapahu mittään." (Varjo)	Hengähdystauko ennen tapahtumaa
"Hallituksen, tuottamisen sekä taiteellisen suunnittelun vuosikello on ollut käytössä pari vuotta. Osa suunnitelmista on voimassa useamman vuoden. Töitä tehdään ympäri vuoden." (Kuivamäki)	Hallituksen, tuottamisen ja taiteellisen suunnittelun vuosikellot olemassa
"Nykyisin pyritään kirjaamaan kaikki, sekä tarkistamaan kuukausittain." (Kuivamäki)	Asioiden kuukausittainen kirjaaminen ja tarkistaminen
"Kirjallista vuosikelloa ei sillälailla ole olemassa, koska me kolme ollaan niin sisällä ja hajulla, että mitä milloinkin tapahtuu ja niin se helposti tulee vuosikello päähän, että mitä milloinkin pitää tehdä. Silti jää aina jotaki tekemättä, se on selvä homma." (Laajoki & Rojola)	Ei kirjallista vuosikelloa, tiedot järjestäjien tiedon varassa.
"Mulla on vaan henkilökohtainen vuosikello, että miten itte markkinatapahtuma rakennetaan ihan alusta asti. Mutta mulla se lähtee tammikuussa siitä liikkeelle, että mie käyn varaamassa kaupungilta nuo alueet." (Varjo)	Henkilökohtainen vuosikello tapahtumaan
"Jazz20 ry on päävastuussa järjestämisestä, mutta työryhmään kuuluu taiteellinen johtaja, festivaalin johtaja, tuottaja sekä yhdistyksen hallituksen seitsemän jäsentä." (Lähtenmäki)	Työryhmässä kymmenen jäsentä
"Työryhmässä, eli vastuutalkoolaisissa, on kymmenkunta jäsentä, jotka toimii ympäri vuen." (Varjo)	Työryhmässä kymmenen jäsentä

<p>"Ydin työryhmä tässä on me kolme, jotka laittaa sitten asioita tapahtumaan. Sit sen lisäksi ympärillä on toimijoita muun muassa tämmönen Kemlin kaupungin nuorisotyöfaktori, joka tulee tekemään töitä, varsinkin siinä hetkessä Easy-living viikolla, mutta myös osallistuu suunnitteluun. Periaatteessa meän kolmen vastuulla se on ollu, mutta tietenki me ollaan kerätty ympäriltä tahoja ja kaupunki on tosi kovasti mukana siellähän on esimerkiksi matkailutoimisto." (Laajoki)</p>	<p>Ydintyöryhmässä kolme jäsentä</p>
<p>"Koko ajan tämmönen tapahtuma, ku sitä jatkumoa haetaan ja muuta, miten se kehittyy, niin onhan se periaatteessa se, niinku tän duunin tekeminenhän vähenee vuosi vuodelta jos kun se tapahtuma lähtee lentoon. Koska sillon ko siihen tulee se jatkumo ja ihmiset huomaa, että tuo kannattaa tehdä, niin aikaisemmin voi lyyä määrättyjä asioita lukkoon, niin sitä aikaisemmin kaikki tapahtuu. Mutta siinä on hirveä työ, että sen saa siihen pisteeseen. Se ei nimittäin tekemättä tuu. Siinä pitää 24/7 olla välillä, ainaki ajatuksen tasolla." (Rojola)</p>	<p>Työryhmän kuormitus</p>
<p>"Mutta niinku tää vuosi on ollu, ku vertaa viime vuoteen, paljon helpompi, että nyt meillä on ollu vähän muitaki mukana ku nää kolme tässä, että ei oo tarvinu ite tehdä ihan kaikkea." (Rojola)</p>	<p>Työryhmän kuormituksen jako</p>
<p>"Alukshan se oli sitä, että muutama tyyppi yritti tehdä kaikki mutta sitten ku alko hommat toimimaan ja menemään omalla painollaan, niin sitä on alettu ottaa niitä vastuuhenkilöitä. Semmosia joilla on se oma vastuualueensa." (Varjo)</p>	<p>Työryhmän työnjako</p>
<p>"Kojuvastaavan vastuualue työllistää eniten." (Varjo)</p>	<p>Työllistävin vastuualue</p>
<p>"Nuorisotoimella tapahtuu sen viikon sisällä omia juttuja, jotka on sitten meän vastuualue, ett me hoidetaan ne töihin. Sitten Kemi-tiimillä on nyt vastuualue ja se on pääjärjestäjä siitä keskiviikosta sinne sunnuntaihin asti, mitä tapahtuu Täiköntorilla. Kemi tiimi hoitaa luvat ja nää jutut. Eli tällain me ollaan niitä jaoteltu, että siinä on useampia järjestäjiä, meillä vaan on langat sillain, että me tietään mitä missäki tapahtuu." (Rojola)</p>	<p>Vastuualueiden selkeä jako eri tahoille</p>
<p>"Luvat on minun vastuualue." (Varjo)</p>	<p>Luvat järjestävän tahon vastuualueena</p>

"Kirjanpidon asiat tekee Jazz20 ry." (Lähtenmäki)	Kirjanpito järjestävän tahon vastualueena
"Tiedottaja, joka on huippuammattilainen, on myös meän lehen päätoimittaja." (Varjo)	Ulkoisen talkoovoiman vastualueet
"Meillä on Missukkavastaava, joka hoitaa missikisat. Meillä on on kojuvastaava, joka on yks tärkeimmistä vastaavista." (Varjo)	Tapahtumaan nimetyt vastaavat henkilöt
"Meillä on kaks ohjelmavastaavaa." (Varjo)	Ohjelmavastaavat nimetty
"Mainokset, mie itessään oon hoitanu." (Varjo)	Mainokset järjestäjän oma vastualue

"Kaupunki avustaa Elojazzeja 15 000 eurolla, mikä on vajaa 20 % budjetistamme. Kaupungin avustus on elintärkeä, ilman sitä ei festivaalia järjestettäisi." (Kuivamäki)	Kaupungin avustus 20% budjetista
"Kaupunki ei ole mukana järjestämässä ja vuokrava paasti ei ja me maksetaan sitä vuokraa." (Varjo)	Kaupungin alueiden vuokraus
"Me saadaan kuitenkin kaupungilta kulttuuriavustus 4000 euroa." (Varjo)	Kulttuuriavustus kaupungilta
"Kemi-tiimi hoitaa kaikki luvat, operatiivisen ohjauksen ja tukee rahallisesti. Kaupunki maksaa 55 % ja Kemi-tiimi 45 %. Tapahtuman budjetti on 40 000 euroa." (Klaavuniemi)	Kaupungin rahallinen tuki 55% budjetista
"Kaupungin alueista ei tarvitse maksaa, sillä Kemi-tiimillä on Täiköntorin ja kävelykadun käytöstä sopimus kaupungin kanssa eikä myöskään sähköstä tai vedestä tarvitse maksaa, mitkä on Täiköntorilla saatavilla." (Klaavuniemi)	Kaupungin alueiden vuokravapaa käyttö
"Kaupunki osallistuu markkinointiin ja rahoitukseen." (Rojola)	Kaupungin osallistuminen markkinointiin ja rahoitukseen
"Jätekustannukset menee kaupungilta." (Klaavuniemi)	Jätekustannukset kaupungin vastuulla
"Tässä nyt yhistyy kaupungin rahat plus yrittäjien rahat sammaan. Niin silloin me saahaan kokonaisuutena isompia juttuja tehtyä." (Rojola)	Rahoitus kaupungilta ja yrittäjiltä
"Jazz20 ry on taustaorganisaatio, joka järjestää Elojazz-festivaaleja. Se ostaa tuotantopalvelut Oulun kulttuuri-tapahtumat yhdistys ry:ltä, joka organisoii Oulun juhla-viikkoja." (Lähtenmäki)	Tuotantopalvelut ulkoistettu saateenvarjotapahtuman pääjärjestäjälle

"Taiteellinen johtaja, tuottaja, tekniikka ja lavarakennelmat, ravintolatoiminta, järjestysmiehet, alueen hallinta ja vartiointi ovat ulkoistettu." (Kuivämäki)	Ulkoistetut toiminnot
"Tekniikkapuoli tulee ulkopuolisena ostopalveluna. Ja lavat ja tällaset ostetaan tietysti ulkopuoliselta taholta." (Lähtenmäki)	Tekniikka ja lavat ulkoistettu
"Työkkäristä voidaan aina kaks nuorta palkata per vuosi. Nyt meillä on ensimmäinen kaveri töissä. Tekee markkinahallilla huoltoja näihin rakennuksiin." (Varjo)	Palkalliset työvoimatoimiston kautta
"Elojazeilla on johtaja, joka yhdessä meidän festivaali-johtajan kanssa miettii ohjelman ja mä taas teen sitten tuotannon siihen yhdessä festivaali-johtajan kanssa, joka edustaa siis tätä Jazz20 ry:tä." (Lähtenmäki)	Yhteistyö ohjelman laatimisessa ulkopuolisen tahon kanssa
"Ravintola Rauhala toimittaa heidän puoleltaan ravintolapalvelut." (Lähtenmäki)	Ravintolapalveluiden ulkoistaminen
"Juhani Skälins, joka hoitaa dokumentoinnin tuohon markkinoille. Elikä tekee videoita ja valokuvaa." (Varjo)	Dokumentointi ulkoistettu
"Me ostetaan mainostoimistolta painotuotteiden teon ja suunnittelun ja minä vähän katon heidän kanssa yhdessä, että minkä näköstä ilmettä ja muuta tehään." (Lähtenmäki)	Painotuotteiden ulkoistaminen
"Meille markkinointia tekee sekä Kemin matkailu että Kemin kaupunki ja me tuotetaan vain se materiaali ja he hoitaa sen etteenpäin." (Klaavuniemi)	Markkinoinnin vastuun jakaminen
"Lavatekniikka, miksaajat ja sellaset tullee muualta. Semmoselta toimittajalta, että meän ei tartte ku ilmottaa niille, että mitä me halutaan ja ne hoitaa ne ja pyörii siellä ja sillain se menee helposti. Ite ei enää lähetä roudaileen." (Klaavuniemi)	Tekniikka ulkoistettu

"Ravintola Rauhala on tullu mukaan yhteistyöyrityksenä, he saavat näkyvyyttä ja tulevat isona kärkenä meidän markkinoinnissa." (Lähtenmäki)	Näkyvyys vastineena yhteistyöyritykselle
"Meillä on paljon semmosia yrityksiä, joitten kanssa me tehään yhteistyötä. Elikä he antaa näkyvyyttä vastaan meille hyödykkeitä." (Varjo)	Yrityksille näkyvyys vastineena hyödykkeistä
"...kyllä ne saa. Ne saa asiakaskontakteja." (Klaavuniemi)	Asiakaskontaktit yrityksille
"Kaikki tekee tätä talkoona ja vapaaehtoistyönä." (Varjo)	Koko tapahtuma talkootyönä

"Talkoolaisia ja festivaalityöntekijöitä 25–50." (Kuivamäki)	Talkoolaisten ja festivaalityöntekijöiden käyttö
"Meillä on rahastonhoitaja, kirjanpitäjä ja tilintarkastaja on myös talkoilla, hän on ihan umpiammattilainen. Sitten meillä on talkoolaisvastaava, eli joka hoitaa talkoolaisten värväämiset ja hoitaa heän toiminnat. Sitten meillä on roskiskunkku eli roskisvastaava, joka hoitaa alueen puhtaana pidon." (Varjo)	Vastuualueiden jako talkoolaisille
"Rakenteiden purkaminen on kaikkien hommaa tässä talkooporukassa. Oli sitte, tiedottaja tai juontaja tai muusikko tai joku muu, niin se on kaikkien hommaa, et kasataan yhdessä nuo markkinarakenteet." (Varjo)	Markkinarakenteet kaikkien talkoolaisten vastuulla

Liite 3. Pelkistetty ilmaus – Alaluokka

PELKISTETTY ILMAUS	ALALUOKKA
<ul style="list-style-type: none"> • Ennakoiva ideointi • Ideointi syksyn tauon aikana • Uuden tapahtuman ideointi edellisen tapahtuman aikana • Syyskausi lepoa järjestämisestä • Tapahtuman järjestämisen aloitus tammikuussa • Lupien haku loppukeväästä • Järjestämisen eteneminen tiedossa • Tapahtuman julkistaminen keväällä • Tapahtuman ajankohdan päättäminen ja tapahtuman suunnittelun liikkeelle lähtö • Artistit ja lennot tammikuussa • Tapahtuman järjestäminen aloitetaan paikan ja ohjelman suunnittelulla • Tapahtuman julkistaminen kesäkuussa • Tapahtuman etenemisen tiedostaminen • Hengähdystauko ennen tapahtumaa • Hallituksen, tuottamisen ja taiteellisen suunnittelun vuosikellot olemassa • Asioiden kuukausittainen kirjaaminen ja tarkistaminen • Ei kirjallista vuosikelloa, tiedot järjestäjien tiedon varassa • Henkilökohtainen vuosikello tapahtumaan 	<p style="text-align: center;">Ideointi</p> <p style="text-align: center;">Aikataulus</p> <p style="text-align: center;">Vuosikello</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Työryhmässä kymmenen jäsentä • Työryhmässä kymmenen jäsentä • Ydintyöryhmässä kolme jäsentä • Työryhmän kuormitus • Työryhmän kuormituksen jako • Työryhmän työnjako • Työllistävin vastualue • Vastualueiden selkeä jako eri tahoille • Luvat järjestävän tahon vastuualueena • Kirjanpito järjestävän tahon vastuualueena • Ulkoisen talkoovoiman vastualueet • Tapahtumaan nimetyt vastaavat henkilöt • Ohjelmavastaavat nimetty • Mainokset järjestäjän oma vastualue 	<p style="text-align: center;">Työryhmä</p> <p style="text-align: center;">Vastualueiden selkeä jako</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin avustus 20% budjetista • Kaupungin alueiden vuokraus • Kulttuuriavustus kaupungilta • Kaupungin rahallinen tuki 55% budjetista • Kaupungin alueiden vuokravapaa käyttö • Kaupungin osallistuminen markkinointiin ja rahoitukseen • Jätekustannukset kaupungin vastuulla • Rahoitus kaupungilta ja yrittäjiltä 	Kaupungin roolit
<ul style="list-style-type: none"> • Tuotantopalvelut ulkoistettu sateenvarjotapahtuman pääjärjestäjälle • Ulkoistetut toiminnot • Tekniikka ja lavat ulkoistettu • Palkalliset työvoimatoimiston kautta • Yhteistyö ohjelman laatimisessa ulkopuolisen tahon kanssa • Ravintolapalveluiden ulkoistaminen • Dokumentointi ulkoistettu • Painotuotteiden ulkoistaminen • Markkinoinnin vastuun jakaminen • Tekniikka ulkoistettu 	Ulkoistaminen
<ul style="list-style-type: none"> • Näkyvyys vastineena yhteistyöyritykselle • Yrityksille näkyvyys vastineena hyödykkeistä • Asiakaskontaktit yrityksille 	Ulkopuolisten yritysten saama hyöty osallistumisesta
<ul style="list-style-type: none"> • Koko tapahtuma talkootyönä • Talkoolaisten ja festivaalityöntekijöiden käyttö • Vastuualueiden jako talkoolaisille • Markkinarakenteet kaikkien talkoolaisten vastuulla 	Talkoo- ja vapaaehtoistyö

Liite 4. Alaluokka – Yläluokka – Pääluokka

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA	PÄÄLUOKKA
<ul style="list-style-type: none"> • Ideointi • Aikataulutus • Vuosikello 	Toimintaprosessi	Onnistunut tapahtuma
<ul style="list-style-type: none"> • Työryhmä • Vastuualueiden selkeä jako 	Toimintaprosessin hallinta	
<ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin roolit • Ulkoistaminen • Ulkopuolisten yritysten saama hyöty osallistumisesta • Talkoo- ja vapaaehtoistyö 	Yhteistyö	